

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Scribe, Eugène.; af Schribe ; oversat til
Boieldieu Musik af Thomas Overskou ; udgivet
af F. Printzlau.

Titel | Title:

Den hvide Dame : Syngespil i tre Acter

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Kjøbenhavn : Jesn Hostrup Schultz, 1826

Fysiske størrelse | Physical extent:

88 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

R

Write

Dr. John Vanua

1826.

36, - 315.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 02033 4

+ REX

Den hvide Dame.

Syngeſpil i tre Acter

af

Scribe;

overſat til Boieldieus Muſik af

Thomas Overſkou.

udgivet af Kongelig Fuldmægtig F. Pringlau.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Directeur Jens Gøstrup Schulz,
Kongelig og Univerſitets-Bogtrykker.

1826.

Personerne.

Marley, Forvalter over de grevelige Avenelſke Godſer ;

Anna, hans Myndling.

Georg, ung engeliſk Officeer.

Dikſon, Forpagter paa de Avenelſke Godſer ;

Jenny, hans Kone.

Margaretha, en gammel Kone, der har tjent Familien
Avenel.

Mac-Irton, Frelsdommer i Districtet.

Gabriel, Dikſons Kolskarl.

Handlingen foregaaer i Skotland i Aaret 1759.

Første Act.

Skuepladsen fremstiller det Indre af et skotsk Meierie; Baggrunden er aaben og i det Fjerne sees et romantisk, skovbedækket Landskab med vældige Klipper, hvorover en Stie gaaer ned til Meieriet.)

Første Scene.

Skotske Landsbyfolk af begge Kjøn; Gudmoderen med en Blomsterkøst i Brystet.

Chor

(under hvilket alle maae være handlende. Landsbyfolkene komme ned fra Bjergene og kalde paa hinanden ved at støde i smaae Horn, som de have hængende ved Bæltet.)

I Skye skal Horn og Pibe lyde;
Thi Klippens Børn sig samle her,
Og større Glæde aldrig de nyde
End naar en Barnedaab de seer.
(der danses.)

Anden Scene.

De Sørrige. Dikson. Jenny komme fra Døren
paa høire Side.

Første Landmand (iler ham imøde):
Ei, kjære Ven! hvi saa bedrøvet?

Dikson.

Th! betænk, alt mit Haab
Reent er mig berøvet,
Om at her kan i Dag blive Børnedaab!

Alle.

Th! hvorfor ei?

Dikson.

Al! Drengens Gudfaer —

Alle.

Nu vi vente kun paa!

Dikson.

Justement! men vi ingen kan faae.

Alle.

Hvad! han ingen Gudfaer kan faae?
Hvordan vil det gaae?

Dikson.

Hans Gudfaer være skal lidt høit paa Straaet,
Derfor jeg vor Scherif har budt;
Men han syg til Sengs nu er gaaet,
Just da vi skal døbe min Glut!

Alle.

Hvor findes saa fornem en Mand,
At Tabet erstatte han kan?

Jenny.

En Gudfaer af Stand han skal have,
Der, om han just ei gier ham rundelig Gave,
Dog fiden kan bedre hans Kaar.

Dikson.

Ingen Dandsen, ingen Sang;
Men hjælp os ud af denne Trang!
Al! vi ei i Dag ham i Kirke faaer!

(Han er i Begreb med at gaae ud, yderst nedslagen, da han
i det samme seer Georg.)

Tredie Scene.

De Sorrige. Georg (der lader sig see oppe paa Bjerget. Han er simpelt klædt og har en lille Bylt hængende paa sin Kaarde, som han bærer over Skuldren.)

Alle.

See I den fremmede Mand?

Hvem monstroe han være kan?

Georg

(der er kommen ned af Bjerget og ind i Meieriet):

Jeg haaber, at jeg Lye hos Eder finde kan?

(vil give dem Penge.)

See her; jeg trænger stærkt til lidt at spise.

Dikson (med adel Illuie):

Falder hid en Vandrendes Bei,

Gjæstfrihed gjerne vi vise;

Men blandt os den sælges ei!

Nei! nei!

Deres Stand?

Georg.

Jeg er voxet op under Baaben

Og, som Lieutenant, jeg Kongens Sag

Har forsvaret i nogle Slag.

Dikson.

For flig en Mand min Dør staaer aaben.

Vær velkommen under mit Tag.

(Under Ritournellen til den følgende Aria flimle alle omkring Georg og skille ham ved hans Baaben og Bylt.)

Georg.

A r i a.

O, hvilken Fryd, som kjæf Soldat,

Sin Fane at ledsage!

Trues Fyrste og Stat,

Fra vor Mæe vi bortdrage

Dg vort Sværd gribe fat!
 O, hvilken Fryd at være Soldat!

Naar Krigstrompetens Slingren lyder,
 Dg Trommen forkynnder Alarm,
 Han gløder af Kamplyst og byder
 Til sit Fædrelands Forsvar sin Arm!

Lyttter til: Hurra! Hurra! høit forkynnder, Seiren er vunden!
 Til munter Fryd det er Signal!
 Kom, Brødre! tøm Tert Bæger til Bunden;
 Høit leve! høit leve vor tappre General!

Naar da Freden hans Arne tilsmiler
 Dg med Laurbær stolt han hjemiler,
 Ham Lykken modtager paa ny!
 Ham hans Venner og Kjære med Varme
 Omarme,
 Dg om den Kjække glade larme:
 Der er han, der har hædret vor Bye!

Selv Oldingens Haand paa Hatten hviler,
 Naar Krigeren ham gaaer forbi;
 Videnomkring høres hans Rye
 Dg hans Moder, den Lykkelige,
 I sin Glæde kan neppe sige:
 Er Du der?
 O min Søn!

(han lader som om han savner og kysker Moderen.)

Chor.

Ja, han er her! ja han er her!

Georg (seer sig omkring.)

Men jeg savner jo min Pige!

Hvor er hun henne?

(smilende): Jeg veed

Alt god Beseed!

(sukker og bryder derpaa atter lystigt ud).

O, hvilken Fryd, som kjæk Soldat,

Sin Fane at ledsage!

Trues Fyrste og Stat

Fra vor Møe vi bortdrage

Dg vort Sværd gribe fat!

O, hvilken Fryd at være Soldat!

Georg.

Alle.

Et større Held ei tænkes kan!

O, hvilken herlig Stand!

O! hvilken Fryd at være Soldat!

O! hvilken Fryd at være Soldat!

Jenny (sagte til Dikson):

Hvor elskværdig! Hvilken Raade!

Vi ham til Fadder bede kan!

Dikson (sagte til Jenny):

Oh! hvilken Snak! det gaaer ei an!

Jenny.

Lad mig kun raade!

(nærmer sig Georg.)

Til Væn for Elskov Himlen mon os give

En Dreng, saa skjøn, som Englen i det Blaa;

For at han kjæk, som elskværdig maa blive,

Vi bede, De vil Fadder til ham staae!

Georg.

Gid for den Godhed, hvormed De mig modtager,

Min Gudsøns Held jeg engang skæbe maa!

O! jeg ved Synet af Dem kun beklager,

At nu jeg blot kan Fadder til ham staae!

Dikson (sjæleglad):

De vil det da?

Georg.

Jeg vil det!

Dikson.

De siger: ja!

Brave Gæst!

(til Jenny):

O, Kynd Dig! bestil Du vor Præst!

(til Bjerghoerne):

Bliv her, til hun kommer tilbage!

Før til Kirken herfra vi drage,

Vinen I først maae smage,

Efter gammel Skik og Maneer!

Georg.

Slige Skikke mig vel behage;

Naar jeg i Bægret Druen seer,

Jeg synger til dets Klang

En lille lystig Sang!

Chor.

Naar han i Bægret Druen seer,

Han synger til dets Klang

En lille lystig Sang!

O, hvor elskværdig han er!

Dikson.

Glemmer ei Tert Vad:

med Choret.

I Skye skal Horn og Pibe lyde,

Thi Klippens Børn sig samle her,

Og større Glæde aldrig de nyde,

End naar en Barnedaab de seer!

(Jenny gaar ud i Baggrunden; en Deel af Bjerghoerne følger hende, en Deel gaar ind i Meieriet).

Fjerde Scene.

Georg. Dikson.

Georg.

Det er et Ord, jeg bliver her! Jeg hører til Hu-

set! Ellers tænkte jeg rigtignok ikke i Morges paa, at jeg skulde hædres med denne nye Værdighed inden Aften.

Dikson.

Maaskee den er Dem ukjær?

Georg.

Paa ingen Maade! Hvad skal en permitteret Officer tage sig for? Ligesaa godt kan han fordrive Tiden med at staae Tæller, som med andre Ting; især da han dermed, paa en Maade, gjør Staten en Tjeneste.

Dikson.

Det er dog altid en stor Ure, De beviser en Skatteels Forpagter. Jeg skal sige Dem, det er som vore Forsædre have sagt: naar et Barn bliver født, saa er der altid nogle stemme Gjenfødsigheder, der truer det — især her!

Georg.

Virkelig?

Dikson.

Saa, jeg skal sige Dem, her er saamange stemme Misser her i Landet! Men jeg er fuldkommen af min Kones Mening, at De vil bringe os Lykke. — Det er sandt, Herr Officier! De har ikke endnu sagt mig Deres Navn.

Georg.

Det har Du Ret i! For jeg giver Din Søn mit Navn, er det dog billigt, at Du saaer det at vide. Jeg hedder Georg.

Dikson.

Georg?

Georg.

Ja, det er det Hele!

Dikson.

Georg? Men det er jo kun et Døbenavn?

Georg (smilende.)

Jeg tænkte det kunde være nok for Dig i Dag; andet behøver Du jo ikke. Ellers hedder jeg Georg Brown, naar Du endeligen vil vide det. Jeg skal ikke kunne fortælle Dig mere; thi naar jeg undtager nogle dunkle og forvirrede Erindringer, saa kan jeg ikke huske det mindste om min Barndom eller min Familie. Jeg kan kun, som en Drøm, erindre mig en Mængde gallonerede Tjenere, der bar mig paa Armen, en smuk lille Pige, som jeg blev opdraget med — en gammel Kone, som sang skotske Viser for mig. — Hvorledes det gik til, veed jeg ikke; men pludseligen blev jeg bragt ud paa et Skib, og overgivet til Baadsmanden, der hed Duncan, og som gav sig ud for min Onkel; jeg glemmer ham aldrig, thi han lærte mig Søværnenet saaledes, at det gik mig til Marv og Been. Efterat jeg i nogle Aar havde udholdt dette Slaverie, saa jeg Leilighed til at undvige og jeg steg i Land uden en Skilling i Lommen.

Dikson.

Stakkels unge Mand!

Georg.

Jeg var ikke at beklage; — jeg var fri — var min egen Herre! — Jeg blev Soldat — jeg sværte til Kong Georgs Fane! Fremad! Marsch! Tornistret paa Ryggen! Fra dette Dieblik af, har jeg været det

lykkeligste Menneske — alt er gaaet efter Ønske — det er som om Lykken har fulgt mig i Hælene. Da jeg var i det første Slag, havde jeg fyldt sexten Aar; — vi skulde angribe en Forskandsning. Jeg havde endnu Matroslivet i Hovedet — hurtigt fastede jeg mit Gevær — tog min Kaarde i Munden, og klavrede dristig op paa Forskandsningen — jeg var første Mand der oppe, og min Oberst omfavnede mig i hele Regimentsets Paasyn! — Min brave Oberst! — han var mig en Fader — en Ven! Han tog sig af mig, sørgede for min Opdragelse, arbejdede for min Befordring. — Jeg var først nylig bleven Secondlieutenant, da jeg, for sex Maaneder siden, i Hannover befandt mig ved Siden af ham ligeoverfor et Batterie. Georg! raabte han; fremad, min Søn! og i det samme vilde han kaste sig foran mig. — Du kan tænke, at jeg paa Dieblikket søgte at komme foran igjen; men forgæves! en Kugle fusede fra Batteriet; vi faldt begge og han — for aldrig mere at reise sig!

Dikson.

Han er død?

Georg.

Ja, han faldt paa Grens Mark! Han døde den Tappres Død! (tager til Hatten.) Gid han hist vil bede for mig, at jeg maa ende Livet ligesaa hæderligt. Da jeg kom til mig selv igjen, befandt jeg mig i en Hytte, som jeg ikke kjendte, og mine Dine faldt paa en ung Pige, som jeg sikkert havde at takke for mit Liv, og som hver Dag offrede mig sin Omhue. Hun havde det huldeste, meest indtagende Ansigt! Det blev mig for-

budt at tale, og kun ved Tegn kunde jeg udtrykke hende min Taknemmelighed og mit Ønske, at lære min Belsjørerinde at kjende. Det er tidsnok, naar De bliver bedre, svarede hun mig. Men en Dag, da jeg ventede hende paa den sædvanlige Tid, kom hun ikke, og dog havde hun om Aftenen, da hun forlod mig, sagt: Vi sees i Morgen! Min Uroe og Utaalmobighed bragte mig til at haste med at forlade Hytten; jeg vandrede derfra fuldkommen helbredet; men forelsket — dødeligt forelsket! Siden den Tid har jeg, uagtet alle mine Eftersøgelser, ikke været istand til at opdage et Spor af min skønne Ubekjendte.

Dikson.

Det har kanskee været Deres gode Engel — saadan en Familieflytsaand — dem have vi mange af her i Landet.

Georg.

Virkelig? Derpaa kjender jeg Skotlænderen. — Men til Erstatning for mit Tab, har jeg, i London, fundet en gammel Bekjendt, min Ven Duncan, som nok maa være min onde Engel. Han blev, som han var ramt af Lynild, da han saae mig i min nye Stand. Uagtet vort Slægtskab, havde jeg stor Lyst til at betale ham med samme Mynt, som han havde givet mig; men han er gammel og sygelig, han har nok ikke lang Tid at leve i — jeg delte med ham hvad jeg havde, og skal saameen ikke forlange noget derfor, ikke engang at arve ham.

Dikson.

Det var smukt gjort af Dem — det bringer Dem Belsignelse.

Georg.

Det var just det han sagde, da han gik sin Vej.

Samte Scene.

De Forrige. Jenny.

Dikson.

See, hvor Moer skynder sig at løbe.

Jenny.

Oh, min Herre! — jeg ei veed, om her De vie kan —

Dikson.

Men hvad er der?

Jenny.

Thi vor Præst kan ei Drengen døbe

Før i Aften siger han,

Og min Herre maaskee bortiler

Før den Tid.

Georg.

Gjerne vie jeg kan;

Jeg ikke haster, og glad mig hviler

I Gjæstfrihedens Hjem.

Jenny.

De da under vort Tag

Dem hvile vil?

Georg.

Med stort Behag!

Jenny.

Til næste Dag?

Georg.

Med stort Behag!

Dikson.

I vort Huus tilstaafe tag.

Georg.

Med Behag!

Jenny.

O, Artigheden selv han er;
Endog i Nat han bliver her!

Dikson.

Ville Kone! lad dække Bord.

Georg.

Brave Folk!

Dikson.

Tag min Haand! i mit Bryst kun Ærlighed boer!
Vi paa Fadrenes Viis
Vil drikke Venstabs Skaal!

Georg (seer paa Jenny.)

Jeg til Skjønhedens Priis
Vil tømme bredfyldt Maal!

(Mange Gæster ere komne ind og man har dækket Bordet;
Georg gaaer hen til det, men sætter sig ikke. Bjergboerne
danne forskellige Grupper, dandse og drikke.)

Dikson

(peger paa en Plads ved Eiden af sin Kone.)

Herr Officeer! De her skal trone,
Hvis det er Dem tilpas.

Georg.

Nærved en saa nydelig Kone!
Skjønne Plads!

Georg.

Chor.

Vi af bredfyldte Maal

Vi af bredfyldte Maal

Drikke Dyd's og Skjønheds Skaal.

Vil drikke Venstabs Skaal!

(Alle have sat sig ned og begynde at spise.)

Georg.

Siig mig engang, min kære Vært! er her nogle
Mærkværdigheder, der kan fortjene en Reisendes Op-
mærksomhed.

Dikson.

Bevares! først og fremmest er der Borgen Ube-

nel. En herlig Bygning — De kan see Klokketaarnet herfra.

Jenny.

Den nye Borg er tillukket, og det er ikke nogen tilladt at komme derind; men den gamle med dens ærværdige Ruiner og underjordiske Hvalvinger er nok værd at see — alle Malere besøge den ogsaa.

Georg.

Saa gaae vi derhen i Morgen? Ikke sandt, I følge med mig?

Dikson.

De kommer ret i en ubeleilig Tid, Herr Officeer! Borgen er ellers ikke beboet uden af en gammel Kone, der har Opsigt over den, og som er den gamle Slægt hengiven; men i Gaar er Forvalteren Marley ankommen hertil, og man siger, at han reiser ikke igjen før den er solgt.

Georg.

Hvad siger Du? Vil man sælge denne skjønne Eiendom?

Dikson.

Ja mæn vil man saa! den tilhører egentlig den gamle grevelige Slægt Avenel, der altid har været ædel og tapper, og som endnu velsignes her i Egnen; — men den stred for Stuarterne, og efter Slaget ved Culloden maatte Greven af Avenel, der var landsforvist, flygte med en Deel af sin Familie til Frankrig, hvor han, som man paastaar, er død.

Jenny.

Og imidlertid har denne Marley, der var Grevens Forvalter, forstaaet at bringe saadan en Uorden i

alle hans Sager, at man i Morgen vil sælge det skønne Gods, for at betale hans Creditorer.

Dikson.

Ja, hvad der er endnu mere, man siger, at Marley, der har vidst at berige sig paa Grevens Bekostning, selv vil kjøbe det, og paa den Maade svinge sig op til Greve af Avenel. Saameget er vist, at han, ved sine Rænker og underfundige Streger, har faaet Auctionen ansat til i Morgentidlig strax efter Solens Opgang, alene for at der ikke skal komme nogen, der har Evne og Villie til at hyde ham over. — Jeg beder Dem at betænke? — hvad synes De? — saadan en Slyngel af Forvalter vil bilde sig ind, at han skal blive vor Herremand! — Nei, for en Ulykke! det taale vi ikke — det taale vi ikke!

Jenny.

Vær Du kun rolig; der vil nok tilstøde ham noget Ondt, thi i Gaarastes har Gabriel, vor Uolskarl, seet den hvide Dame paa Avenel spadserere omkring paa Ringmurene og Ruinerne.

Dikson.

Th! hvad siger Du! er Du hvis paa det?

Jenny.

Som jeg siger! Han har seet hende.

Georg.

Den hvide Dame paa Avenel! Hvad er det for en Skjønhed? Jeg vil være henrykt over at kunne gjøre hendes Bekjendtskab.

Dikson.

Hvad tænker De paa! Bevares!

Georg.

Hvorfor? Naar hun kun er smuk!

Dikson.

J tre, fire hundrede Aar har hun været Huset
Avenels Beskytterinde.

Jenny.

Naar denne Slægt skal friste nogen Lykke eller
Ulykke, saa kan man altid være vis paa, at hun lader
sig see. De sige, at hun ellers sidder usynlig i Borg-
hallen; men da vandrer hun om paa Taarnene i et
langt hvidt Klædebon, og i Haanden har hun en Har-
pe, hvorfra der udgaaer høitidelige Toner; og som der
staaer i Bisen —

Georg.

Ah! er der en Bise derom?

Dikson.

Ja vist, en berømt Bise! Den bliver sjunget
i hele Egnen — naar man er en Deel samlet — for
ellers kan den gjøre Een forfærdelig bange — Min
Kone kan den —

Georg.

Nu vel, saa beder jeg, at hun vil synge den.
Jeg tænker, at vi nok tør høre paa den; (viser paa alle
Gæsterne.) vi ere temmelig mandstærke.

Jenny.

Den gamle Borg i Skovens Skygger
Høit hæver Taarnet mod det Blaae;
En venlig Aand den huldt betrygger,
At den i Gruus ei segne maa!
Du, som synger Dødragts Brand,
Tag Dig vare, grusomme Mand!

Volbmand, hæver!

Den hvide Dame Jer omsvæver;

Den hvide Dame straffe kan!

Chor.

Volbmand, hæver! 2c.

Jenny.

Hun sit Kjon kjærligt sig antager,

Gjør trofast Elskov lykkelig;

(seende til Dikson.)

Dg naar os Manden falsk bedrager,

Hun aabenbarer os hans Ewig.

O, vogt Dig vel, troløse Mand!

Du vandrer nær Afgrundens Rand!

Falske, hæver!

Den hvide Dame Jer omsvæver,

Den hvide Dame straffe kan!

Chor.

Falske, hæver! 2c.

Jenny.

Løst bag Taarnets skumle Mure,

Hvorhen ei Solens Straaler naae,

Forsøgte Piger ofte lure,

For der i Smug et Kys at faae.

(med et Diefast til de unge Piger.)

O, arme Piger! brug Forstand,

Jer Rykkes Slot hviler paa Sand!

Frække, hæver!

Den hvide Dame Jer omsvæver,

Den hvide Dame straffe kan!

Chor.

Frække, hæver! 2c.

Georg.

De min Tak maa tage imod!

Mange Tak! den Fortælling var god!

Alle (forfærdede.)

Fortælling! Den hvide Dame os omsvæver
Den hvide Dame straffe kan!

Sjette Scene.

De Forrige. Gabriel, (kommer ind under Thorets Slutning, uden at nogen hører ham, og trækker Dikson sagte i Kioleskjødet.)

Dikson (forstræffet.)

Ah! Hvad er det? — Na! er det Dig, Gabriel?

Gabriel.

Hosbond! de fornemste Forpagtere her fra Eggen ere inde i Stuen.

Jenny.

Saa skynd Dig, Mand! det er vist angaaende Auktionen i Morgen.

Georg.

Auktionen paa Avenel?

Jenny.

Ja, alle Forpagterne og de fornemste Landmænd her i Eggen ville skyde en Summa Penge sammen for at købe Godset.

Georg.

Og hvad er Jeres Hensigt med at købe det for Jeres Regning.

Jenny.

At forhindre, at det skal falde i den onde Marleys Hænder, og at redde det for Familien Avenel, hvis Minde alle velsigne; hvis saa engang en af dens Efterkommere skulde komme hertil, da ville vi sige til

ham: see der er Deres Eiendom, der er Deres Jorder, vi have kjøbt og dyrket dem for Deres Regning — modtag dem nu igjen!

Georg.

Brave Folk! gib det engang maa gaae i Opfyldelse! Deres Hengivenhed for Jer Herre gjør Jer Være — og, uden at jeg kjender dem, ærer jeg Greverne af Avenel; thi de, der have forstaaet at gjøre sig faa elskede, maae ogsaa have fortjent at være elskede.

Dikson (til Bjerghoerne.)

Maa Børn! gaaer nu ind! I maae være med i Raadsforsamlingen; jeg skal paa Diebliffet komme til Jer.

(Bjerghoerne gaaer ind ad Døren paa højre Side.)

Syvende Scene.

Jenny. Georg. Dikson.

Jenny (til Dikson.)

Hvorfor gaaer Du ikke med dem?

Dikson.

Jeg vilde blot tale et Par Ord med denne Herre om Auctionen og nogle Tanker, som jeg igjen er falden paa, da jeg hørte paa Din Bise. Disse Folk her i Eggen — de ere nogle store Eujoner, — de kan ikke give mig noget godt Raad, hvad den Sag angaaer; men De, (til Georg.) De er Soldat, og har Mod i Brystet —

Georg.

Hvad vil Du sige med det?

Dikson.

Siig mig først, Herr Officeer! troer De paa den hvide Dame?

Georg.

Hvad, jeg? — Paa min Sjæl, jeg vilde gjerne! Det er saa sødt at tænke, at man altid har en smuk Kvinde omkring sig, en hjælpsom Fee, der staaer os bi i Farens Dieblig — og jeg vilde give meget til, at jeg blot engang kunde faae den hvide Dame paa Avenel at see!

Dikson (Hjælpende.)

Saa! Da er jeg lykkeligere end De.

Jenny og Georg.

Du har seet hende!

Dikson.

Meer end seet hende — jeg har talt med hende! Det er lang Tid siden! Jeg gjorde hende dengang et Løfte, som rigtignok nu gjør mig gyselig urolig!

Jenny.

Men hvad vil dog dette sige? Og det har Du aldrig talt et Ord til mig om?

Dikson.

Jeg havde aldrig talt derom til noget Menneſke, hvis den Auction i Morgen ikke havde været. Da Du nu ogsaa fortalte mig, at hun atter har ladet sig see, saa kom det Hele mig igjen i Tankerne; og uden at rose mig selv, saa har jeg siden den Tid sølt saadan en forunderlig høitidelig Frygt —

Georg og Jenny.

Men saa tal dog!

Dikson.

Det kan nu være saadan tretten Aar siden, det var strax efter min Faders Død — at alle Ulykker styrtede sammen over mig; mit Korn blev ødelagt af Kulden, Dvægsygen gjorde Ende paa mine Kreaturer og Illden paa mine Lader, jeg vil ikke engang tale om Retsbetjenter og Procuratorer, der begyndte at bearbejde mig; — næste Dag vilde mine Creditorer tage Rub og Stub, om det saa var mine Plouge, og jeg havde ikke en Ven, der kunde hjælpe mig. Om Aftenen vankede jeg fortvivlet om paa Marken, og før jeg vidste af det, stod jeg for de underjordiske Hvælvinger i den gamle Borg; jeg gik derind og kastede mig ned paa Stenene. Da alt forlader mig, raabte jeg, saa beskyt Du mig, hvide Dame! Med Liv og Guds hengiver jeg mig i Din Vold, hvis Du vil laane mig femhundred Daler! — Paa engang hørte jeg en Stemme, der sagde: Jeg modtager Dit Løfte; erindre Dig det, naar Timen kommer, — og i samme Dieblis laae der en Pung for min Fødder.

Georg.

Det er ikke muligt!

Dikson.

Jeg tog den op med tillukkede Dine, og troede ganske bestemt, at det var falske Penge; men det var smukke glimrende Guldstykker, hvormed jeg betalte min Gjæld og igjen satte mine Sager paa Fode; og siden den Tid er alt gaaet lykkeligt for mig; jeg er bleven en af de meest formuende Forpagtere her i Egnen, og i

forrige Aar giøtede jeg mig med Jenny, som jeg i lang Tid havde elsket.

Jenny.

Men dersom jeg havde vidst af det, saa skulde jeg nok have betænkt mig — gaae hen og gjøre saadan en Contract med — Du veed kanskee ikke, at den hvide Dame er en Trolld — ja hun er —

Dikson (Hjælpende.)

Vil Du tie! Hvilken Snak! — nei, det hænger ganske anderledes sammen!

Jenny.

Nei, saadan hænger det sammen! Du har gaaet hen og forsvoret Dig til hende med alt hvad Du eier og har.

Dikson.

Ja, det er sandt!

Jenny.

Og jeg, som er Din Kone, jeg er da ogsaa gaaet med i Kjøbet — og vort Barn!

Georg.

Hvad for noget? — min lille Gudsen —

Jenny.

Og naar hun nu, naar hun engang finder for godt, kommer og flyver afsted med os alle sammen.

Dikson.

Sh! Himlen bevare os!

Ottende Scene.

De Sorrige. Gabriel (er kommen sagte ind, uden at blive hørt, han trækker just Dikson i Kioleskjødet.)

Dikson.

Th! hvad er det? (vender sig om og seer Gabriel.)
See til den Kloddrian! kommer han ikke saadan lis-
stende bare for at gjøre Folk bange.

Gabriel.

Bevares, Høsbond! — jeg synes, at De er al-
tid bange, naar man kommer! Forpagterne vente paa
Dem; de sige, at de skal endelig hjem i Aften, og det
begynder alt at blive mørkt.

Dikson.

Nu kommer jeg! (til Jenny.) Nei! mit Barn!
vær Du rolig! Du har saamæn ikke noget at frygte
for! Hvorfor skulde ogsaa den hvide Dame føre Dig
bort — Dig? — et Fruentimmer! — Nei, hun ta-
ger da heller mig! — Jeg kommer snart igjen.
(sagte til Georg.) Bliv De hos min Kone og gaae ikke
fra hende! (gaaer med Gabriel.)

Niende Scene.

Georg. Jenny.

Georg.

Hurtigt Manden fra os bortiler;
Men paa hans Pande Angsten hviler!

Jenny.

Sa vist, min Mand er altid saa;
Han stedse angst til alt skal gaae.
Saa snart en knyttet Haand han fluer
Føler han Frygt.

Georg.

Føler han Frygt?

Jenny.

Dg naar med ubeir Lusten truer,

Føler han Frygt!

Georg.

Føler han Frygt?

Jenny.

Han sin Skygge for Lybe tager

Af Frygt.

Georg.

Hvad af Frygt?

Jenny.

Ham Drømme tidt af Sengen jager,

Dg han slumrer ei blidt og trygt,

Blot af Frygt!

Georg.

Hvad, af Frygt?

Jenny.

Naar kun en Blomst nogen mig giver

Dg naar til Dands engang jeg huden bliver,

Bær han Frygt!

Georg.

Bær han Frygt?

Jenny.

Siig mig, er han ei beklage?

Georg.

Jo, det er rigtignok stngt;

Men med en saa deilig Mage,

Man let forledes kan til Frygt!

Dog —

Jenny.

Saa nær den frække unge Kriger
Jeg føler ei til nogen Frygt:
Min Mand han vist ei sviger,
Han vil os hjælpe ved sin Klygt.

Georg.

Saa nær en tapper Kriger
Der ingen Frygt!
Det Faren for os viger,
Slaaer vort Hjerter kun trygt!

Jenny (tager hans Haand.)

Med heldigt Udfald jeg mig trøster!
Men hvad er det — Deres Haand jo ryster!

Georg.

Kan være; undertiden er jeg saa.

Jenny.

Hvordan! jeg troer min Mand de slægter paa.

Georg.

Naar Qvindens Blikke mine møde,
Føler jeg Frygt.

Jenny.

Føler De Frygt?

Georg.

Naar hendes Kinder deiligt gløde,
Føler jeg Frygt.

Jenny!

Føler De Frygt?

Georg.

Jeg fiernt beundrer hendes Ynder
Af Frygt;
Hvis jeg at nærme mig begynder,
Da slaaer min Barm ei længer trygt,
Blot af Frygt.

Jenny.

Blot af Frygt!

Georg.

For denne Frygt lidt at fordrive,
Tillad et Haandkys jeg Dem maa give.

Jenny.

Nei, nei! thi det sætter mig i Frygt.

Georg.

Hvordan, jeg et Haandkys ei Dem maa give?

Jenny.

Har Hjertet forbundet sin Frygt?

Georg.

Nei, nei, dets Slag for stærke blive,

Men dette Middel gjør det trygt!

(Hun byder ham smilende Haanden, som han kysser.)

Jenny.

Georg.

Saa nær den skjæffe unge Kriger, 16. Saa nær en tapper Kriger, 16.

Tiende Scene.

De Sørrige. Dikson.

Dikson

(ganske forstræffet, med et Papir i Haanden.)

Kone! — Kone! — (til Georg.) Ah! er De der?
— Gaae ikke fra mig — gaae ikke fra mig, det beder
jeg Dem om.

Jenny.

Hvad er der paa Færde? — Ere Forpagterne
blevne uenige.

Dikson.

Vist ikke! Jeg skal paa deres Vegne byde tyvetus-
sinde Daler; Godset er rigtignok over fem Gange saa
meget værd; men mere kan vi ikke flyde sammen, og
om ikke andet, saa skrue vi det dog op for ham —

Jenny.

Er det derover Du er forstræffet?

Dikson.

Vist ikke! vist ikke! Men da de gif —

Georg.

Nu? —

Dikson.

Saa fulgte jeg dem til det Sted, hvor Skoven
bøier om — henved et hundrede Skridt fra Huset!
men da jeg skal vende om igjen, finder jeg paa Veien
en lille Dværg, som var ganske sort; han gav mig
et Papiir, og — fut! var han forsvunden, jeg troer
han sank ned i Jorden — thi jeg veed ikke hvor han
blev af.

Jenny.

Hu! det har været en Nisse!

Dikson.

Og Papiret — det er der.

Jenny.

Læs det.

Dikson (læser.)

”Du har svoret mig Lydighed; Timen er kom-
men, jeg trænger til Din Bistand. Indfind Dig i
Aften ved den gamle Borg; ring paa Porten og bed
om Lye i den hellige Chrystan af Avenels Navn.

Den hvide Dame paa Avenel.”

Jenny og Dikson.

Georg.

O Himmel! styrk mig ved Din Raade!
O bønser ^{min} mig arme Mand!
Eligt Under kun fra Satan komme kan!
Min Sjeleqval tillager,
Seg raadvild snart forjager!
Mig Frygten dræbe vil!

Hvordan! det Hele er en Gaade;
Der Løses ei af sund Forstand!
Eligt Under for engang nok jeg lide kan!
Seg gjerne ham ledsager;
Thi muligt jeg opdager,
Den Dame, som behager
At skrive Mandfolk til.
Han vist min Hjælp modtager;
Thi Modet ham forjager;
Ham Frygten dræbe vil!

Dikson.

Jeg i Nat, før Dag frembryder —

Jenny.

Nei, nei! Du ei maae gaae.

Dikson (viser hende Brevet.)

Men betænk, hvad hun i Brevet byder!

Jenny.

Nei, nei! hos mig Du blive maa!

Dikson.

Men hvis hun Ryggen da mig vender,
 I Rød hun altid var min Trøst —
 Forladt jeg staaer med tomme Hænder,
 Farvel, Du fordums rige Høst!
 Hendes Nisser mig vilde vække,
 Naar i Sengen jeg mødig laae,
 De fra Din Barm mig grusomt vilde trække
 Og med Svøber mig flaae!

Dikson og Jenny.

Dig, Evige! angst jeg anraaber,
 D staae Du mig bi,
 Af Dig jeg kun Frelse haaber,
 Du ene kan mig befrie!

Georg.

D Evige! han Dig angst anraaber,
 Du ene kan ham befrie!
 Af Dig han kun Frelse haaber,
 Staae Du den Bedende bi!

Georg.

O brave Folk! stands Eders Taarer!

(til Dikson.)

Jeg Din Sag antager mig;
 Din Fortvivlelse dybt mig saarer;
 Dog frygt ei meer, — jeg gaaer for Dig!
 (det begynder at mørknes.)

Dikson og Jenny.

O, Himmel! De vil vove Dem derhen?!

Georg.

Gjerne Faren til Brud jeg kaarer —
 Især for at frelse en Ven!

Dikson og Jenny.

Frygt for Helvedes sorte Magter!

Georg.

Jeg frygter ei — jeg er Soldat!

Jenny.

Den onde Mand —

Georg.

Jeg kjæf foragter!

Dikson.

Men Deres Liv —

Georg.

Paa Spil er sat!

Saa kom! afsted vi drager;

Du mig paa Veien følge maa.

Dikson.

Nu vel, som De behager!

(sagte til Jenny.)

Jeg berhen ham lebsager;

Men ved Porten vil jeg gaae!

Jenny.

Men Barnebaaben —

Georg.

Den skal staae

Endnu i Morgen; vær vis derpaa!

Dikson.

Hvis nu i Nat ham Nissen tager,

Vi igjen uden Gudfaer staaer!

Jenny.

O Du, som i Borghallen sidder,
Hvide Dame, Her eller Mand!

Vær Du ham nær, bestjærm Du den Ridder,
Som giver sig hjætt i Din Haand!

Georg.

O Du, som i Borghallen sidder,
Hvide Dame, Her eller Mand!

Vær Du mig nær; kjæf, som Din Ridder,
Jeg snart skal fortjene et Kys paa Din
Haand.

Dikson.

Du, Mand! som i Borghallen sidder,
Du bandt mig med hellige Baand!
Dog jeg er for angst til Din Ribber;
Vær ei mig vred, Du velgjørende Mand!
(det tordner.)

Georg.

Følg med!

Dikson.

Hør hvilket Skrald!

Jenny.

Hør hvor Stormen lyder!

(Lyn og Torden.)

Dikson.

Det lyner fra natforte Skye,
Bilbt et Uveir udbryder,
Altting iler bange i Lye!

Jenny.

Himlen selv Deres Mod vil kue!
See hvor i Flammen alt den staaer!

Georg.

Lad hele Helved selv mig true;
Jeg holder Ord og gaaer!
Eventyret friste jeg vil!

Dikson.

Hør Tordnen tager til!

Jenny.

Georg.

D, Du, som i Borghallen sidder! 1c. D, Du, som i Borghallen sidder! 1c.

Dikson.

Du, Mand! som i Borghallen sidder! 1c.
(Torden og Lyn.)

(Georg gaaer ledsaget af Dikson; Jenny bliver staaende ene,
hendes Bine følge de Dørtillende, hendes Arme ere ud-
frakte mod Himmelen.)

A n d e n A c t .

Skuepladsen fremstiller en stor gothisk Hal; paa venstre Side i Forgrunden er en stor Kamin; paa høire et Familie-malerie. Paa samme Side er en Dør, og noget længere borte et høit Buevindue. Det er langt ud paa Aftenen.

Første Scene.

Margaretha (siddet og spinder.)

Hurtigt svandt min Ungdoms Glæder,
 Bleg og runken er min Kind,
 Kraftløs Foden Rokken træder
 Og til Graven staaer mit Sind.
 Sid jeg, i hans Fædres Sale,
 Med min Herres Søn maa tale,
 For træt jeg til Hvile gaaer,
 Derom jeg Himlen bønkalder!
 Mit lette Hjul! snur om til Sløret falder,
 Snur om til Gjensynstimen staaer!

Du, hvis dyrebare Minde,
 Lever evigt i min Sjel,
 Bittre Taarer for Dig rinde,
 Arme Chrystan Venel!
 Kan jeg til mit Bryst Dig trykke,
 Get kun mangler i min Lykke:
 At strax jeg fra Verden gaaer,
 Derom jeg Himlen bønkalder!
 Mit lette Hjul! snur om til Sløret falder,
 Snur om til Gjensynstimen staaer!
(reiser sig.)

Naa! naa! nu vil jeg da lade mit Arbeide ligge og mine Grindringer slumre; (med et Blik til Døren paa venstre Side.) thi Miss Anna kommer snart ned fra sit Værelse. Stakkels, kjære fader- og moderløse Barn! Du blev opdraget af min ædle gamle Frue! Da jeg i Gaar saa hende komme hertil med denne nedrige Marley, som man da har gjort til hendes Formynders, saa var det ligesom om Himlen havde bønhørt mine Bønner, og at min stakkels Chrystan ogsaa maatte komme snart; — thi forðum vare de altid samlede — saa man den ene, saa man ogsaa den anden; de holdt saameget af hinanden og vare saa smukke — især naar jeg bar dem begge to paa mine Arme. Saa raabte altid Grevinden til mig: Moer Margaretha! Moer Margaretha! tag Jer iagt! — Alle Helgene! om jeg tog mig iagt! — min ædle Herres Søn — min stakkels lille Chrystan! — Naa! imod min Villie kommer jeg altid til at tænke derpaa! Det er med det, som med Borgens gamle Klokketaarn; fra hvilken Side man kommer, strax staaer det for Dinene af Gen. (nærmer sig til Vinduet, der staaer halvt aabent.) Jeg vil lukke Vinduet — Ih! — jeg seer jo Lys derinde imellem de øde Ruiner — jeg synes at jeg seer — Ah! (slaaer Vinduet hurtigt i.) — skulde det være den hvide Dame. — Slottets Beskytterinde? — og er hendes Aabenbaring et Forvarsel for Chrystans Tilbagekomst eller Død?

Anden Scene.

Margaretha. Anna, (indhyllet i en flot Kappe; i Haanden har hun en Lygte, hvori Lyset er slukt; hun er iflædt en blaa Kiøle og har nedhængende Haar.)

Margaretha.

Hvem er det? Miss Anna bleg og skjælvende! —
Hvad feiler Dem, mit Barn!

Anna

(tager Kappen af og sætter Lygten ved Kaminen.)

Intet, Moer Margaretha!

Margaretha.

Og jeg troede, De var i Deres Værelse. Hvor kommer De fra?

Anna.

Jeg har spadseret omkring imellem Ruinerne.

Margaretha.

Himlen være lovet! saa var det Dem, jeg saae for et Dieblisk siden. Men hvor tør De alene — midt i Nattens Mørke? —

Anna.

Jeg skjælvede ogsaa — men det siger intet! Marley var just gaaen ud, og jeg vilde gjerne see det Indre af den prægtige Borg i Midten af Lystskoven. Jeg har været der lige til nu; men det har ikke været mig muligt at komme derind.

Margaretha.

Det vil jeg gjerne troe; siden der er kommen Efterretning om Grevens Død, er alt blevet tillukket; der er sat Laase for alle Dørene, og de blive ikke lukkede op, før Auctionen er forbi.

Anna (sagte.)

O Himmel! hvilken uventet Hindring!

Margaretha.

Men hvad tænker De paa, at gaae ud paa denne Tid, istedetfor at komme til mig, som er saa lykkelig ved at see Dem. — Siden De kom i Gaar, har jeg jo neppe kunnet tale et Ord med Dem, — denne Marley er jo altid omkring Dem.

Anna.

Du har Ret — jeg har været opfyldt af ganske andre Tanker — Tilgiv mig, gode Moer Margaretha!

Margaretha.

Men hvorledes har De det? Hvorledes er det gaaet Dem siden De forlod dette Gods? siden den Dag, da De ledsagede Grevinde Avenel hertil, da Greven ilede afsted, for at forene sig med vore Bjerghøtters Hær og min lille Chrystan blev bragt ombord paa et Skib, for at gaae til Frankrige med den hæslige Ledfager, som jeg altid afskyede saa meget?

Anna.

O! min Barndoms Legebroder, den lille Chrystan, er forsvunden og man er uvidende om, hvorledes det er gaaet ham. Hans Fader døde som Landsforviist og Grevinde Avenel sad længe indsluttet i et Statsfængsel.

Margaretha.

Hvad siger De?

Anna.

Seg har troligen ledsaget hende, Margaretha! jeg har ikke forladt min Belgjørerinde; i otte Aar har

jeg opvartet hende med den største Omhu, jeg har gjort alt for at fortjene det Datternavn, hun gav mig; men da hun døde, blev alt anderledes! Jeg blev nødt til at følge den lumste Marley, som var sat til at være min Formyndere. Med ham maatte jeg for sex Maanedene siden gøre en Reise til Hannover, og da han havde nogle Forretninger at afgjøre, lod han mig blive paa et Landsted, under Opsyn af een af hans Beslægtede, og her —

Margaretha.

Nu?

Anna.

Jeg veed ikke om jeg tør fortælle Dig Resten?

Margaretha.

Og til hvem vilde De da vel have mere Tillid end til mig?

Anna.

Krigens Luer rasede just; man kæmpede tæt uden for Haugeporten — og en ung Officer blev farligt faaret! — Det var en af vore Tropper — en Landsmand — burde jeg ikke hjælpe ham? — og behøver jeg at sige Dig, at jeg tænkte paa Chrystian? han kunde omtrent være i samme Alder og jeg sagde til mig selv: Maaskee er min Herres, min Belgjorers Søn ligesaa ulukkelig og hjælpeløs —

Margaretha.

Hvad! De troede —?

Anna.

Vær rolig! Det var ikke ham; thi jeg veed hans Navn. Saasnart Marley imidlertid kom tilbage, maatte vi paa Diebliffet reise og siden den Tid har jeg

aldrig seet min unge Officeer, som maaskee har anseet mig for et Drømmebilled, og, i alt Fald, sikkert glemt mig —

Morgaretha.

Da De derimod — ja, jeg kan tænke mig til, at De erindrer ham endnu, De elsker ham maaskee endogsaa og det er just det der ærgrer mig.

Anna.

Og hvorfor?

Margaretha.

Fordi det altid forekommer mig, som at De slet ikke burde elske nogen anden end Chrystan — det er i det mindste saadan mine Tanker, og jeg har vel hundrede Gange i Drømme seet Dem for Altret med ham.

Anna.

Hvad tænker Du paa? Han — Arving til Grevskabet Avenel — og jeg, et fader- og moderløst Barn, uden Midler, uden Rang — skulde jeg saaledes gjengælde alt det Gode mine Velgjørere have bevist mig? Nei Margaretha! Chrystan, der forud var min Ven, min Broder, er nu min Herre! Som Herre bør vi ære og tjene ham og anvende alt for at frelse hans Arvepart fra at falde i andres Hænder.

Margaretha.

Men paa hvad Maade kunne vi vel det? — I Morgentidlig skal jo Godset sælges. En Anden tilkjøber sig hans Rettigheder og Værdighed som Greve af Avenel; hvis Chrystan da lever endnu og engang vender tilbage, da skal han være en Fremmed i sine Fædres Borg!

Anna.

Hvem veed? hvorfor skulle vi tabe Modet? Jeg har det bedste Haab!

Margaretha

Hvad siger De? (Man hører Lyden af et Horn.)

Anna.

Du skal faae det at vide; men hører Du? — Borgporten aabnes — det er Marley, som kommer tilbage. Hør Margaretha! og huff nøie derpaa! Om nogle Dieblikke vil der maaskee komme Een herfra Egnen og bede om Lye i den hellige Chrystan af Avenels Navn —

Margaretha.

Hvem har sagt Dem det?

Anna.

Du sørger for at han slipper ind og faaer dette Bærelse at opholde sig i.

Margaretha.

Ja, vær De kun rolig! — jeg skal vente paa ham, om det saa var til i Morgen — hvad er der, som jeg ikke vil gjøre for Dem og Chrystan!

Anna.

Gaae bort; det er Marley!

Margaretha.

Lev vel! lev vel, mit Barn! (hun gaar.)

Tredie Scene.

Anna.

Marley.

Marley.

Ah! Miss! De er endnu ikke gaaet paa Deres Bærelse?

Anna.

Nei! Jeg fladdrede lidt med Margaretha!

Marley.

Udentviol fortalte hun Dem igjen nogle af de Spøgeslehistorier, som hun fornsøiede Dem med i Gaar — disse Eventyr om den hvide Dame! Det lader næsten til, at De fæster Troe til disse Ammestuesfortællinger?

Anna.

Jeg?

Marley.

Ja; jeg saae hvor rørt, hvor opmærksom De var i Gaar da hun fortalte Dem Eventyret om Forpagter Dikson og hans Guldpenge; det saae virkelig ud, som om De trøede dette — Mirakel.

Anna (smilende.)

Mirakel? — nei! thi der er ingen, der, saa godt som jeg, veed, at det gik høist naturligt til.

Marley.

Saa lad mig da høre det!

Anna (levende.)

Grevinden af Uvenel har mange Gange fortalt mig dette sidste ædle Træk af hendes Mand, hvilket hun kjendte. Da han, den Nat han ilede herfra, vandrede om imellem Ruinerne, forfulgt af sine Fjender, — hørte han en stakkels Forpagter, der i sin Fortvivlelse anraabte den hvide Dame om en Sum Penge, som han manglede — for ikke at blive kjendt, tilkastede han ham en Pung i hendes Navn! O! hvis der endnu er Gnist af Taknemmelighed i Diksons Bryst — (sagte:) denne Hændelse gjør mig god Tjeneste!

Marley.

O, vær De ganske rolig! Han er langt fra ikke utaknemmelig; han er een af dem, der troe paa den hvide Dame, som paa Evangeliet! — Det er ham, der stikker Hovedet sammen med alle Egnens gamle Kjerlinger og som har udbredt det Rygte, at jeg nok vil see en eller anden Ulykke, fordi jeg fordrifter mig til at sælge en Borg, som hun beskytter. Men vi vil faae at see! Jeg spiser nu til Aften med Mester Mac Irton, Fredsdommeren; vi have sørget for, at alt er istand til at Auctionen kan begynde i Morgen ganske tidligt.

Anna (sagte.)

O Himmel! (høit:) Altfaa vil De, der før har været Forvalter over dette Gods, nu søge at blive dets Eier; for en ringe Priis vil De see til at kjøbe Deres Belgjorers Rang og Eiendom.

Marley.

De veed, Miss Anna! at jeg ikke er den Mand, der bryder mig om høittravende Talemaader; jeg holder mig til det Virkelige. Jeg er ikke andet end Forvalter Marley, det er sandt! men naar Forvalter Marley har kjøbt og betalt Godsset, der giver ham Titel af Lord og Udgang til Parlamentet, saa ville alle Egnens Folk, der nu see mig over Skuldrene og foragte mig, hilse mig ærbødigt som Greve af Uvenel og snart forglemme den gamle Herre, fordi jeg er rig og han er død. Hver har sin Tid at glimre i! Desuden har Greven af Uvenel jo, før hans Udreise, solgt sine uhyre Godser i England, hvor har han gjort af de Penge?

Anna.

De veed selv meget godt, at han har brugt dem til Prætendentens Tjeneste.

Marley.

Det tvivler jeg om! — I det mindste har De nok ikke fundet noget Beviis derfor i det Brev, som Grevinden af Avenel har betroet Dem.

Anna.

Mig?

Marley.

Saa! De vil dog vel ikke nægte, at Grevinden paa sin Dødsfeng har givet dem et meget hemmelighedsfuldt Papiir?

Anna.

Nei, det er Sandhed,

Marley.

Og hvor har De gjort af det?

Anna.

Ifølge hendes Befaling har jeg læst det efter hendes Død, og da jeg havde svoret, at jeg ikke vilde betroe denne Hemmelighed til nogen — ikke engang min inderligste Veninde — saa rev jeg Brevet i Stykker paa Diebliffet.

Marley.

Og tør jeg, som Øvrigheden har indsat til Deres Formynders, da ikke udbede mig Indholdet deraf.

Anna.

Nei!

Marley.

Og hvorfor ikke?

Anna.

Fordi De ikke maa vide det!

Marley.

Meget vel, Miss Anna! under Deres blide og frygtsomme Mine skjuler De en Haardnakkenhed og Fasthed, som man aldrig skulde tiltroe Dem. — Men vær De forsikkret om, jeg skal vide at tage Forholdsregler derimod. (Man hører nogen ringe paa Borgkloffen.) Men hvad betyder denne Ringen?

Anna.

Stærkt paa Borgkloffen nogen ringer
Og vist en Vandrende det er!

(sagte, medens Marley ser ud af Vinduet.)

Han iler hid paa Trostabs Ringer;
Det er ham, jeg venter her!

Marley.

Det er alt Midnat og man vover
At ringe paa, da Alle sover!?

Anna.

Sikkert Een, der beder om Ene!

Marley (spottende.)

Saa saa! det kan han faae i næste Bye!

Anna.

Tor jeg for den Arme bede?
Hvis stolt De en Plads vil beklæde,
Som har tilhørt gjæstmilde Mænd,
Da modtag hver Gjæst, som ærlig Ven!
Man elsked de herlige Fædre;
De stjænkte trætte Vandrer Ene!
Vil Deres Gjæstfrihed De hædre,
Tryller de Oldtid tilbage paa nye!

Anna (sagte.)

Marley.

Hvor han grusom kan være!
Nu det Haab jeg ei tør nære,
At det lykkeligt vil gaae!

Jeg ønsker ei en Vre,
Som jeg med Fare kjæbe maa!
Jeg vil forsigtig være,
For mit Maal at opnaae!

Sjerde Scene.

De Forrige. Margaretha.

Margaretha (ilende.)

Er artig Herre be'er, at han i Borgen,
 Mod dette Uveir, maa faae Lye til i Morgen.
 Venligt han onsker Eder alt Held,
 Og høit paakalder St. Chrystan af Avenel!

Anna (sagte.)

Det er ham! Haabet stiger!

Margaretha.

Jeg lod ham komme ind, for lidt at hvile sig.

Marley.

For Du adspørger mig
 Du Dig flig Frihed tager?
 Jeg vil, at strax herfra han drager!

Anna.

Hvad siger De? Huse, af Enhver
 For en Gjerrig De anseet er!
 Lad Een dog finde Gæstfrihed her,
 Og De i Morgen faaer i Deres Bærg
 Det bevidste Brev, som saa vigtigt Dem er!

Marley (levende.)

Er dette vist?

Anna.

Det vil jeg Dem tilsværge!

Marley.

For Deres Bøn jeg give efter vil,
 Og at han seer, her er Gæstfrihed til,
 Saa luk ham op!

Anna (sagte.)

Min Lykke jeg priser!

Margaretha.

Hvilken Godhed De os viser!

Marley.

Hvor skal han være?

Anna og Margaretha.

Han her er bedst i Fred!

Marley.

Vel! men De strax forføier Dem afsted!

Anna og Margaretha.

Marley.

Milde Haab! Du mig ledsage,
Vennehuldt paa min Vej,
Du mit Hjertes Angst forjage,
At Planen robes ei!

Seg min Frygt vil forjage,
Vandre rolig min Vej!
Seg godt ham vil modtage —
Gid jeg angre det ei!

(Anna gaaer ind i Værelset paa venstre Side; og Georg kommer ind fra Baggrunden.)

Semte Scene.

Marley. Georg. Margaretha.

Margaretha.

Vær saa god at komme ind, min Herre! Om Forladelse, at jeg har ladet Dem vente saa længe!

Georg.

Siger intet, gode Kone! jeg har staaet og beundret denne gamle Bygning! En herlig Borg, stolte Hvælvinger! om det saa er Ruinerne, som jeg har krøbet over, for at komme hertil — saa ere de majestætiske. (seer Marley). Om Forladelse, min Herre! at jeg ikke har hilset Dem før. Formodentlig er det Dem jeg har at takke for denne gjæstfrie Modtagelse?

Marley.

Ja, min Herre! (sagte). Om det skulde være en Lysthavende, en rig Capitalist, som er kommen for at kjøbe Godset. (Høit.) Med hvem har jeg den Ære at tale?

Georg.

Jeg er Officier i Kongens Tjeneste, Secondlieutenant i det 15tende Infanterieregiment.

Marley (sagte.)

En Secondlieutenant? Jeg er rolig. (Høit). Som det lader til, er De ingen Skotslænder.

Georg.

Nei, jeg er ikke født her i Landet og jeg kan ikke beskrive Dem det Indtryk, som denne gamle Bygning har gjort paa mig.

Marley.

Men hvorledes kommer De paa denne Tid af Natten til denne Borgs Porte?

Georg.

Hvorledes? — Det veed jeg egentlig ikke selv — men jeg er næsten af de Tanker, at det skeer for at gjøre Dem en Tjeneste.

Marley.

Mig!

Georg.

Ja, just Dem! — En anden vilde sige, at han havde søgt Lye mod Natten og det flette Veir; men det er ikke sandt, og jeg er Soldat — jeg siger altid Sandhed.

Marley.

Altid?

Georg.

Ja, min Herre! altid, om det saa er til Pi-gerne. Jeg er Oprigtigheden selv. De sige rigtignok ved Regimentet, at det vil skade mig og hindre mig i hurtig Befordring; men det brøder jeg mig ikke om.

Dog lad os nu springe over det. — Jeg har hørt fortælle af Folk her i Egnen om Hæxerie, Trolddom og en hvid Dame, som skal lade sig see her, og jeg ønsker at tilbringe Natten her paa Slottet, for at komme til at tale med hende.

Marley.

Hvis det ikke er andet, da har De intet at være bange for; thi hun vil nok vogte sig for at lade sig see.

Georg.

Troer De? da er jeg dog bange, at De tager feil; thi hun har udtryffeligen stævnet mig herhid.

Marley (levende.)

Stævnet Dem herhid? (sagte). Det er en snurrig Tyr, der ikke er ved sine fem Sandser. (Høit.) God Nat, Herr Lieutenant! det er langt over Midnat; jeg er nødt til at forlade Dem; thi i Morgen tidlig skal vi op saasnart det gryer ad Dag.

Georg.

Hvorfor?

Marley.

For at bringe alting i Orden. Saasnart Solen staaer op, strømmer der en Mængde Menneſker til Borgen — vi have vigtige Forretninger. Man skal paa Diebliffet rede Dem en Seng her i Værelſet.

Georg.

Mig? Hvad tænker De paa? Denne Lænſtoel er mere end god nok; jeg hviler altid bedre i den, end jeg hvilede paa Jorden, da jeg gjorde Feldtvagt. Desuden ere kanſkee diſſe Spøgelfer, jeg venter her, nogle Snighandlere, eller Bjergboer af røde Robins Bande,

og saa maa jeg strax være paa Benene for at tage imod dem.

Marley.

Saa, god Nat! god rolig Nat! og især god Lykke! Men skulde De virkelig see denne hvide Dame, saa hav den Godhed at hilse hende fra mig og siig — (saaer Die paa Margaretha, der siden Scenens Begyndelse har staaet og betragtet Georg med største Opmærksomhed). Hm! hvorfor staaer Du der og beskigger Herren hele Tiden?

Margaretha.

Ikke for noget, men han seer ud til en skikkelig ung Mand og jeg veed ikke hvorfor jeg har saa megen Fornøielse af at see paa ham!

Marley.

Gaae nu! gaae! det er langt ud paa Natten.

Margaretha

(Peger paa Lampen, hun har i Haanden.)

Vil Herr Officieren have, at jeg skal lade den blive hos Dem?

Georg.

Nei! nei! Spøgelse holder ikke af Lys, det gjør dem bange. Vær vis paa, min kjære Herr Vært! at jeg i Morgen skal fortælle Dem noget Nytt, om det ogsaa skulde skrive sig fra den anden Verden.

(Marley og Margaretha gaae ud i Baggrunden og man hører at Dørene blive lukkede.)

Sjette Scene.

Georg (ene.)

(Det er mørk Nat. Under Ritournellen til den følgende Aria gaar Georg hen for at puste til Ilden, der er nærved at gaae ud, derpaa lægger han to Pistoler paa Bordet.)

Nu først man lytte maa

(talende:)

See sig for og saa passe paa!

Cavatine.

Kom, tryllende Qvinde!

Lad Taagen forsvinde!

Jeg fremmaner Dig!

See, saasnart Du byder

Jeg Dit Bink adlyder;

Fremstaae da for mig!

Borgens høithvalte Sale

Tryllende mig tiltale,

Bækker Beemodens Dval!

Min Barm stærkt sig hæver,

Dog af Angst jeg ei bæver,

Nei! Ejæk jeg Dig vente skal!

Kom, tryllende Qvinde! etc.

Den stille Nat sit Mørke trindt udbreder

Og Taushed hersker over disse Stæder —

Dog Du ikke fremstaaer!

Her langselfuld jeg døaler,

Dog Haabet mig besjæler,

At-glad herfra jeg gaaer!

Kom, tryllende Qvinde! etc.

(Ved Enden af Cavatinen hører man Lyden af en Harpe.)

Hvad hører jeg?

Syvende Scene.

Georg. Anna (Kommer ind ad en hemmelig Dør, der er i Betrækket paa høire Side. Hun er hvidklædt, og har et Slør over Hovedet.)

Georg.

Nei! — det er intet Blændeværk! — det er hende! — Jeg kan jo see hende hist i Mørket; hun svæver let hen imod mig i hvide Klæder.

Anna (sagte.)

Det er ham! Mon han tør følge mig? — Ja, vil han ikke gjøre det af Taknemmelighed, da skal han gjøre det af Frygt for den hvide Dame.

Georg.

Hun kommer nærmere!

Anna.

Dikson! — Dikson! er det Dig?

Georg.

Nei, det er ikke ham; men jeg kommer i hans Sted.

Anna.

O Himmel! og hvo er da Du?

Georg.

Fortryllende Troldevinde! veed Du ikke engang mit Navn?

Anna.

Ha! hvad er dette for en Stemme?

Georg.

Behøver jeg virkelig at fortælle Dig, at jeg hedder Georg Brown?

Anna.

Georg? — paa dette Sted — er det ikke en Drom! (gjør et Skridt henimod ham:.) O! hvis jeg turde —

(Standser). Nei! ikke engang for ham tør jeg glemme min Fed!

Georg (lyttende.)

Nu, hun tier — hm!

Anna.

Du har gjort vel i, ikke at ville bedrage mig; thi troer Du, at jeg, der veed alt, ikke ogsaa kjender Georg Brown, Secondlieutenant i engelsk Tjeneste?

Georg.

Jeg kan ikke komme til mig selv af Forundring!

Anna.

I Hannover — i Slaget ved Hastenbeck, hvori Du udmærkede Dig — blev Du saaret ved Siden af Din Oberst —

Georg.

Hvad hører jeg!?

Anna.

En Kvinde, Du ikke kjender, frelste Dig fra Døden — pleiede Dig med Omhu —

Georg (iler fremad.)

Det er for meget; og hvad der end er skjult bag dette overnaturlige —

Anna.

Stand! — eller jeg forsvinder for Dine Dine og Du seer mig aldrig mere!

Georg.

Jeg adlyder! Men hav Medlidenhed med min Smerte og siig mig: hvor er det hulde Væsen, der frelste mig fra Døden? Forgjæves har jeg i tre Maanedeg søgt hende — overalt synes jeg at høre og see hende — ja selv i dette Dieblis, — jeg veed ikke om

det er et Bedrag — men jeg troer at gjenkjende hendes Stemme.

Anna.

Dg anseer Du det ikke for muligt, at jeg kunde have paataget mig den for at behage Dig?

Georg.

Dersom det var Dig selv — jeg veed det ikke; men hvo Du end er, da viis mig det Sted, hvor jeg skal gjensee hende.

Anna.

Det kommer kun an paa Dig selv, om Du atter skal see hende.

Georg.

Hvad skal jeg gjøre? hvorhen skal jeg følge Dig?

Anna.

Følge mig? (sagte.) D! jeg tør ikke gaae videre — jeg maa forandre min Plan. (høit:) Jeg skal i Morgen meddele Dig mine Befalinger — og hvad de end paalægge Dig —

Georg.

Saa sværger jeg, at adlyde dem! — See! — Trylleriske! — hvide Dame! jeg underkaster mig Dit Herredømme. For at komme til at see den, jeg elsker, for at besidde hende vilde jeg — ja, jeg troer det — vilde jeg give mig i Din Vold!

Anna.

Det vilde maaskee heller ikke være noget slet Middel; men det begjærer jeg dog ikke af Dig. Hør mig!

Denne Borg eier Greberne af Avenel;
 Men en troløs Betjent, som De tidt gjorde vel,
 Lumsk sig tilraner den! — Dog jeg dem Hjælp vil skjænke!
 Den Faderløses Ret Skurken ei skal frænke!
 — Elig mig, vil Du, ved mig, ham berøve hans Rov!

Georg.

Staae Undertrykte hi! det er jo Krigerens Lov!

Anna.

Saa sværg da her, troe mig at lyde;
 Thi Du ved Gød Dig binde maa!

Georg.

Jeg skal mit Løfte aldrig bryde;
 Men kjæk i Død og Fare gaae!

Anna.

Paa at Din Gød Du tro vil være,
 Jeg vil et Pant af Dig begjære!
 Viis, kjække Kriger! om Du saa dristig er,
 Derpaa at give mig Din Haand?

Georg

(vender Hovedet bort, men træder dristig nærmere.)

Tag den her!

Georg.

Anna.

Skjulte Skjønne! jeg henrykt Dig hylder!	Salig Elskov mit Hjerte opfylder!
Glad vil jeg kæmpe for Din Sag!	Nelig, at dets hæftige Slag
(sagte.)	Ei for ham skal rabe mit Bedrag!

O, er det Nattens hulde Bedrag,
 Da ei forjag det fremsligende Dag!

Anna (vil ile bort.)

Afsted!

Georg

(iler tværtover Skuepladsen og stiller sig foran hende.)

Hold inde!

Anna (stjælvende.)

O, Himmel! hvad skal jeg gjøre?

Georg.

Du lover, at den jeg har kjær,
Du i min Favn vil atter føre;
Men hvor er Stedet?

Anna.

Hvor Du er!

Georg.

Hvordan!

Anna.

For at Du kan erkjende
Min Godhed, jeg i Morgen skal
Dig mit Bud ved hende sende!
Vær nu tro! huff stadigt paa Dit Kald!
Gjør hvad jeg byder!

Georg.

Tro jeg adlyder!
Altsaa skal hun møde mig her?

Anna.

Ja, hun skal møde Dig her!

Georg.

Jeg troer ei, Du troløs vil blive;
Men mig et Pant Du dog maa give!
Dane! tør Du række her
Mig Din Haand derpaa?

Anna (stjælvende lidt.)

Der den er!

Georg.

Anna.

Stjulte Skjønne! jeg henrykt Dig hylde! Salig Elskov mit Hjerte opfylder!
Glad vil jeg kæmpe for Din Sag! Rokig, at dets hæftige Slag
D, er det Nattens hulde Bedrag, Ei for ham skal røbe mit Bedrag!
Da ei forjag det fremsigende Dag!

(Anna iler ud, bagved ham, af Døren paa venstre Side, og man hører de samme Harpetoner, som ved hendes Ankomst. Ved Enden af Duetten hankes der paa Døren i Baggrunden og Skaderne flydes fra.)

Ottende Scene.

Georg. Marley.

Georg.

Hun iler bort — hun er forsvundet — og jeg tør ikke følge hende!

Marley.

Naa, Herr Lieutenant! det begynder at dages.

Georg.

Allerede?

Marley.

Seg seer, at jeg har vaagnet Dem.

Georg.

Ja vist! — af en skøn Drøm — hvis det var en!

Marley.

Saa? Hvorledes har De tilbragt Natten?

Georg.

O! det var en fortræffelig Nat — en Smule urolig; thi sandt at sige, har jeg ikke haft Tid til at sove.

Marley.

Seg kan begribe det! Billedet af den hvide Dame har nok forfulgt Dem.

Georg.

Billedet? — I mere end det!

Marley.

Hvad vil De sige med det?

Georg.

Stille, min kjære Herr Bært! De og andre Fritænkere ville uden Betænkning gjøre sig lystige over

wig, derfor vil jeg komme Dem i Forkjøbet. Jeg maa da sige Dem i Fortrolighed, at fra dette Dieblif af erklærer jeg mig for at være den hvide Dames Ridder.

Marley.

De har da altsaa seet hende?

Georg.

Nei! jeg har ikke seet hende; men jeg har tilbragt nogle Diebliffe i hendes Selskab; jeg har havt en yderst behagelig Samtale med hende, og hun har en saa indtagende Maade at udtrykke sig paa, at, — der maa virkelig herffe megen Levemaade i den anden Verdens dannede Cirkler.

Marley.

Jeg beder om Forladelse; men er De vis paa, at De er ved Deres sunde Forstand?

Georg.

Paa min Sjæl! det maa jeg spørge Dem om; thi jeg tør ikke stole paa mit eget Vidnesbyrd.

Marley.

Smidlertid haaber jeg, at De ikke troer paa denne hvide Dame; thi det er jo noget urimeligt Hjernespind!

Georg.

De har Ret, det er virkelig noget urimeligt Hjernespind! — Jeg tænker ligesom De; jeg troer heller ikke paa hende; men jeg er forelsket i hende.

Marley.

Forelsket i den hvide Dame?!

Georg.

Det er at sige: I hende eller min Ubekjendte; maaſkee i dem begge to, det ſkal jeg ikke ſaa lige kunne

fige Dem. — Imidlertid kan jeg fortælle Dem, at De er aldeles ikke i hendes Gunst; hun taler meget ilde om Dem —

Marley.

Om mig?

Georg.

Hun paastaar — forstaae mig ret; det er hendes Ord, ikke mine — at De er en bedragerisk — gierig — egennyttig Mand, som ved Auctionen, der snart skal afholdes, tænker at gjøre Dem til Herre over Godset — blot for at udplyndre Deres gamle Herre.

Marley.

Hvad! man tør troe —

Georg.

Naa! vær De kun rolig! Hun siger, at Deres Haab skal nok slaae Dem feil, og at hun nok skal sørge for, at Grevskabet Avenel aldrig skal falde i Deres Hænder!

Marley.

Saa? og det har den hvide Dame sagt Dem?

Georg.

Saa godt som Ord til andet!

Marley.

Nu vel! Udfaldet skal vise om hun eller jeg er den Mægtigste; om en Time skal dette herlige Gods tilhøre mig. — See der! — seer De, der nede i Borggaarden kommer Mester Mac-Tron, Fredsbommere, der skal forestaae Auctionen, og alle Egnens Folk følge efter ham, for at see til ved den?

Georg.

Det er Ting, der kommer Dem ved! Besørg

De kun Deres Forretninger! Jeg vil imidlertid gaae mig en lille Tour nede i Lystskoven, for at vente paa Befalinger fra min usynlige Dame; thi hun har lovet, at hun vil sende mig nogle.

Marley.

Birkelig?

Georg.

Saa, og det ved et fortryllende Sendebud! Ved min skjønne Ubekjendte, som jeg med Længsel venter efter at see!

Marley (sagte.)

Ha! ha! ha! jeg troede før, at der stak nogle Rænker under hans Ankomst hertil; men nu er jeg vis paa, at han har tabt Forstanden! (høit.) Men, Herr Lieutenant! hvorfor vil De ikke blive her? saa vil De faae at see, hvem af os der har Ret, den hvide Dame eller jeg!

Georg.

Saamæn! den Comedie kan vel være ligesaa god at see, som enhver anden! Jeg har endnu aldrig været tilstede ved en Auction.

Marley.

Aldrig?

Georg.

Nei, som jeg siger Dem — og det har havt sine gylbige Aarsager.

Marley.

Behag at sætte Dem paa den fornemste Plads!

Niende Scene.

Georg. Marley. Dickson. Margaretha.
Jenny. Sorpagtere og Godssets Solt.

Chor.

Vi fra Hjemmet os hid begive
Til stille Hal med sorgfuld Sjel;
Thi vi maae see, hvo der skal blive
Herre til Borgen Avenel!

Margaretha.

O! tungt mine Taarer rinde
Bed at see dette Syn. — Himlen staae mig bi!

Jenny (seer Georg.)

Thi see! jeg Dem her skal gjenfinde!
Nu vel! var det ei Koglerie?

Dickson.

Hvad har De seet? det maa jeg høre?

Georg (til Jenny.)

Ja var De glad, at han slap væk!
Harde han det maattet udføre,
Da han sikkert var død af Skrak!

Jenny.

Thi! betænk!

Dickson.

Troer De det! Vel var det jeg slap væk!
Men gib nu Ug! Lad os alle tie stille!
Thi Mac-Tron komme jeg seer.

(til Georg.)

Denne Mand er Fredsdommer her!

Tiende Scene.

De Sorrige. Mac-Irton med Retsbetjenter.

De sætte sig ned paa de Stole, der ere opstillede om Bordet, der staaer i Midten af Skuepladsen. Marley holder sig yderst paa venstre Side. Paa høire Side, ligeoverfor, sidder

Georg i en Lænestoel. **Difson** er omringet af alle
Sorpagterne.

Sorpagterne (sagte til Difson.)

Huff hvormeget vi byde ville!

Lad ham ei for Spotpriis det faae!

Difson.

Seg veed, hvor høit jeg byde maa;

Med Overbud jeg vil ham drille —

Prisen nok i Veiret skal gaae!

Mac-Irton.

Auctionen begynde vi ville!

Alle.

Nu Alles Hjerter bange staae!

Mac-Irton

(reiser sig og læser en Pergamentrolle.)

Vi, efter Kongens Lov, herved for alle kundgjøre,

At vi bortsalge dette høiadelige Gods

Med de Bønder, som dertil høre,

Til den, som paa Opdraab, offentlig til os

Gjør paa samme høieste Bud!

Og vi raabe det ud

For tre tusind Daler!

Alle (talende.)

Hvilket skammeligt Opdraab!

Sorpagterne (sagte til Difson.)

Lad ham ei for Spotpriis det faae!

Jeg giver fire!

Dikson.

Marley.

Fem!

Dikson.

Syv!

Marley.

Otte!

Dikson.

Ti!

Marley.

Tolv!

Mac-Irton (opraabende.)

Tolvtusind er budt!

Dikson.

Belan! de tretten!

Marley.

Belan, saa fjorten!

Dikson.

Femten!

Marley.

Jeg byder sexten!

Mac-Irton (opraabende.)

Sextentusind er budt!

Marley.

De kun vil mig byde op;

Men de nok skal holde Trop!

Forpagterne (sagte til Dikson.)

For denne Priis han ei maa det tage!

Dikson.

Jeg byder mere, hvis I det behage!

Nu vel! Sytten tusind!

Marley.

Tre hundred til!

Dikson.

Ser hundred til!

Alle

(uden Marley og Mac-Irton.)

Himmel! hvilken Qual!

Marley.

De tør ei mere!

Ha! jeg seer, at ene jeg skal Eieren være!

Nu troer jeg, de har sagt: stop!

Sorpagterne (sagte til Dikson.)

Byd til, det er langt mere værd!

Dikson.

Nu vel! et tusind til!

Marley.

Og jeg giver tyve tusind!

Alle.

Himmel! det er forbi! Hans Godset er!

Dikson og Sorpagterne.

Nu tør vi ikke meer ham overbyde;

Ehi ei saa meget vi kan sammenskyde!

Mac-Irton (opraabende.)

Tyve tusind er budt og ingen byder meer?

Alle.

Nei! ingen byder meer!

Marley (nærmer sig til Georg)

Nu vel, min unge Ven! det virkelig dog lader,

Som at den hvide Aand ei ganske rigtigt spaaer;

Ehi, som De seer, jeg uidentviol dog Godset saaer!

Georg (sagte.)

Ja, han har Ret; det lader til,

At sit Ord hun holde ei vil!

Chorer.

Alt mit Haab mig nu forlader!

Marley.

De ei meer kan holde det ud!

Denne Borg mig tilhører nu!

Georg.

Fordømt! han seirer! thi hvo tør her gjøre bedre Bud!

Ellevte Scene.

De Forrige. Anna (er under det Foregaaende Kommet ind ad Døren paa høire Side, iført den Klædning, hun bar i anden Scene, og nærmer sig langsoimt bagved Georg; hun staaer i dette Dieblis tætt bag ved ham og siger med halv Stemme:)

Du!

Georg

(vender sig og seer hende.)

O Himmel! paa disse Stæder
Jeg finder Dig, Engel, som jeg tilbeder?!
Ha! mon jeg drømmer? — O, hvilken Fryd!

Anna (som før.)

Du kjender mit Hvert; thi adlyd!

Georg.

Hvordan, Du vil? —

Mac-Irron.

Der bydes ikke meer?

Georg

(reiser sig og gaar hen i Midten af Skuepladsen.)

Jo her!

Tredive tusind huden her er!

Alle.

Gud!

Marley.

Fordømt! hvad mon dette betyder?
Hvo er dog den fremmede Mand,
Som først nu mig overbyder?
Ha! jeg min Harm neppe dølge kan!

Anna.

O misse Himmel! hvor mit Hjerte
det fryder,
Hvis jeg den Salighed nyder,
At jeg min Herres Guds frelse kan!
(til Georg.)
Vær taus, og gjør, hvad jeg Dig byder
Vær uden Frygt, hold rolig Stand!
Kun saa Du mig Elskov indgyder!

Jenny, Margaretha, Dik-
son og Choret.

Georg.

Du hulde Mær, hvor vert Gjensyn
mig fryder!

Ekjondt det Du mig byder,

Seg ei begribe fan,

Seg med Fryd dog Dit Bink adlyder,

Min standser selv ei Gravens Rand!

Hvad men dette betyder?

Han først ham nu overbyder!

Dog seirer han,

Seg mig fryder;

Altting gædt da blive fan!

Marley (jeende paa Georg.)

Nu vel! saa tom fun an!

Alle (uden Anna og Georg.)

Seg kjælder !

Marley.

Seg lægger tusind til !

Georn.

To tufind !

Marley.

Fre !

Georn.

Fire !

Marley.

Dem !

Georg.

Sex !

Anna (jagte til Georg.)

Bliv fun ved !

Marley.

Съв !

Georg.

Dotte !

Marley.

Ni!

Georg.

221

Anna.

Bliv kun ved og lad Dig ei skræmme!

Alle (pegende paa Marley.)

Han sin Harmen kan neppe tamme!

Marley.

Seg min Harmen kan neppe tamme!

To tusind til!

Georg.

Nei, fire!

Marley.

Nei, halvhundred tusind.

Anna (sagte til Georg.)

Bliv ved!

Georg.

Dg fire!

Marley (hæftig.)

Nei! tredsindstyve tusind!

Anna (sagte til Georg.)

Bliv ved!

Georg (hæftig.)

Halvfiersindstyve tusind.

Marley.

Ha! for dømt!!

Anna (sagte til Georg.)

Ret saa! bliv kun ved!

Alle.

Hvor den Ugle bliver vred!

Marley (sagte.)

Seg af Harmen forgaaer!

Nu jeg ikke det faaer!

(hoit.)

Nu vel! fire tusind mere!

Georg (hæftig.)

Nu vel! kom kun an!

Marley (iler ham imøde.)

Hold inde! — Gæst jeg troer,

At denne unge Mand, som mig byder over,
 Neppe veed, hvad han derved vover!

(til Mac-Irton.)

Min Ven! læs ham Lovens Ord!

Mac-Irton (læser.)

"Inden Middag skal Summen ganske udbetales
 Til os, i hvis Hænder alt Ansvar er lagt;
 Men hvis af den Kjøbende Tiden forhæles, —

Marley (til Georg.)

Giv nøie Agt!

Mac-Irton (bliver ved.)

Uden Søgemaal i Fængsel han strax bliver bragt!

Georg.

Hvad! Hvordan!

Anna (sagte til Georg.)

Byd dristigt!

Georg.

Seg tillidsfuld Dig byder!

Trods jeg kjæf ham byder!

Vel! Fjirfindsthye tusind Daler!

Alle.

Hvad! Fjirfindsthye tusind Daler!

Anna (sagte til Georg.)

Ret saa! tilfreds jeg bliver!

Marley (fortæller.)

Seg mig giber!

Mac-Irton (opraabende.)

Nu, fjirfindsthye tusind Daler!

Betaler

Ingen meer?

Georg (sagte til Marley.)

Seg haaber, De tilstaaer,

At Anden rigtigt spaaer;

Ehi nu De seer: jeg Gudsset faaer!

Marley.

O Harme!

Mac-Irton (til Georg.)

Hvad Navn?

Georg.

Georg Brown.

Mac-Irton.

Og De er?

Georg.

En Martis Søn

Med simpel Lieutenants Rang og Løn!

At blive holdt for gal, jeg dog vist ei staaer fare,

Jeg kjøber just et Slot, fordi jeg nu vil spare.

Alle.

Sikkert man ham Godset tilslaae vil!

Her vandt den Onde ei sit Spil!

Mac-Irton (sagte til Marley.)

Nu selv De seer, jeg nødes dertil.

(slaaer til.)

Det er solgt!!

Marley, Mac-Irton.

Gordomt! hvad dog dette betyder!

Hvo er dog den trodsende Mand?

Wilde min Harme nu udbryder,

Jeg den ikke dæmpe kan!

Georg.

Du hulde Mæ! hvor vort Gjensyn
mig fryder!

Ejendødt det, Du mig byder

Jeg ei begribe kan,

Dog jeg paa Stand Dig, Elste! adlyder,

Ei Grav og Død mig strække kan!

Dikson, Jenny, Margaretha, Chorer.

O! i Glædesfange udbryder,

Nu juble vi kan!

Leve! leve, vor nye Herrmand!

Anna.

Hvilken Glæde jeg nyder!

See! mine Taarer flyder!

Jeg alt har frelst fra Afgrundens Mand!

Mien et Blif min Lykke røbe kan!

Jeg min Fryd maa skjule med Forstand!

T r e d i e A c t.

Skuepladsen fremstiller en prægtig gothisk Sal med et Gallerie, hvortil to Sidetrapper føre op. Neden for Trapperne staae fire Postamenter, hvoraf de tre kun bære Billedstøtter.

Første Scene.

Anna (alene; hun er klædt som i anden Acts anden Scene og kommer tilsonet ind under Forspillet; med Glæde og Overraskelse seer hun sig om i Hallen.)

Recitativ.

O Held! jeg glæd igjen den stille Sal betræder,
 Hvor jeg nød Barnets flydfrie Glæder! —
 O, Du, som Moder her mig var,
 Hvis Aand omsvæver disse Stæder!
 Du gav mig Kraft, at seire mod en Fjædsæder,
 Ved Din Hjælp fra en Rovers Haand Borgen frelst jeg har!

A r i e.

Som i fordums glade Dage,
 Du huldt omsvæve Pigens bange Fjæd
 Og min Kammers Skye forjage!
 Reddeb fra Himlen Din Datter stille Fjæd!
 Naar her mit Blik veemodigt hviler,
 Min svundne Vaar jeg mindes kan!
 See! — en Dreng hist mig kjækt tilsmiler
 Og den Kjæres Navn er Chrystan!
 Hør! Echo kalder!
 Det ei glemte hans Navn!

Det venligt gjalder,
 Med mig beklager det hans Savn!
 Som i fordums glade Dage, etc.

Anden Scene.

Anna. Margaretha.

Anna.

Ah! er Du der, Margaretha? Jeg ventede paa Dig —

Margaretha.

Jeg gik herind, ligesom De, saasnart Fredsdommeren aabnede Borgporten; men De ilede herhid, og jeg kan ikke gaae saa hurtigt. Naa, saa staaer De da atter i disse skønne Haller, som De havde saa stor Lyst at see! — Det var her, at jeg opdrog Dem og min stakkels lille Christen, til han var sex Aar. Men saa fiig mig dog i det mindste: Det er dog ikke til sig selv, at denne Sir Georg har kjøbt Godsset?

Anna.

Nei! — det er for igjen at overgive det til dets rette Eier! — Hvo turde vel byde Marley over? jeg, der er hans Myndling, turde ikke vove det. — Hændelsen bragte Georg herhid, og han har staaet mig bi —

Margaretha.

Men han maa dog være meget rig; thi enten skal han til Middag betale fiirsindstyve tusinde Daler, eller Kjøbet gaaer ind.

Anna.

Jeg forsikkrer Dig, at han har slet intet; men han stoler kun paa mig.

Margaretha.

Paa Dem?

Anna.

Sa! — Margaretha! Du har opholdt Dig her i saa mange Aar, siig mig: huffer Du ikke hvor den hvide Dames Billedstøtte staaer? — I alle de Værelser, jeg allerede har gennemløbet, har det ikke været mig muligt at opdage den — og just derfor ventede jeg her paa Dig.

Margaretha.

Den skal staae her i den store Hal, — her paa høire Side (seer postamentet.) Hvordan! den er borte!

Anna.

O Himmel! det er ude med os, og alle mine Planer ere tilintetgjorte.

Margaretha.

Hvad siger De?

Anna.

Her i denne Borg er Familien Avenels hele Formue — alt hvad Greven har faaet ved Salget af hans store Eiendomme i England, — to til tre Millioner!

Margaretha.

Hvad siger De?

Anna.

Det er den Hemmelighed, som Grevinden betroede mig. — Anna! skrev hun mig til, skulde min Søn engang vende tilbage til sit Fædreland, da underret ham om, at han i den nye Borg, i den hvide Dames Billedstøtte vil finde et Ibenholtskærin, der indeholder hans Fædres Rigdomme.

Margaretha (smerteligt.)

Og denne Billedstøtte er borte — !

Anna.

Ja! — men hvorledes er den kommet bort? thi ingen har været istand til at komme inden for Borgens Port. Margaretha! tænk Dig vel om, erindrer Du intet, formoder Du intet, der —

Margaretha.

Et Dieblis —! Jeg husker nu, at den Nat da Greven flygtede —

Anna.

Hvad? — hvad? — tal!

Margaretha.

Det var silbigt, og jeg gik fra Borgen igjennem en hemmelig Gang, der kun var kjendt af Grevens egne Folk, da jeg med eet hører Een, der sagte og forsigtigt iler bagefter; jeg skjuler mig bagved en Pille — og, uagtet den bældørke Nat, ser jeg den hvide Dame, der sagte gaaer ned ad Trappen.

Anna.

Du har troet at see hende!

Margaretha.

Nei, jeg saa hende ganske tydeligt, og Skovrideren, som jeg i Gaar fortalte det til, sagde: I har ikke taget feil, Moer Margaretha! hun har forladt Borgen, fordi dens Herre maatte flygte fra den — hun vil ikke lade sig see igjen, før vor unge Herre vender tilbage.

Anna.

O! jeg frygter, at en Nedrig, som Du ikke i Mørket har kunnet opdage, har slæbt Billedstøtten bort, for at bemægtige sig de Skatte, der laae skjulte i den.

Margaretha.

Nei, nei! Det kan De være rolig for; thi jeg saae, at hun sank ned i Jorden i den hemmelige Gang.

Anna.

Hvilken Gang? Kan Du finde den igjen?

Margaretha.

Men til hvad Nytte? — Deres Søgen er forgæves; Billedstøtten lader sig ikke see igjen, før Chrystan vender tilbage.

Anna.

Det er kun Indbildning! Kan Du finde denne Gang?

Margaretha.

Det vil jeg just ikke svare for. Alt hvad jeg erindrer, er, at den havde en hemmelig Dør, der gik ind til denne Hal. Men det siger jeg Dem, at jeg gaaer ikke derne.

Anna.

Da vil jeg gjøre det. Kom, ledsag mig, det er alt, hvad jeg beder Dig om.

Margaretha.

Men saa giv dog Tid, giv dog Tid, jeg kan jo ikke løbe saa stærkt.

Anna (trækker hende med sig.)

Der kommer nogen, der kommer nogen! Der maa ingen see os.

(De gaae.)

Tredie Scene.

Georg. Sørpagterne og Godsæts Bønder.

Chor.

Modtag med Fryd vor brave Herremand!

Blandt vore Bjerger længe leve han!

Georg (kommer ind.)

(sagte.)

Fornøiet deres Hylde jeg modtager;

Til Middag i det mindste jeg Herremand er!

(til Bønderne.)

Den stolte Slægt, i hvis Borg jeg inddrager,

Vist, Kjære Børn! var dette bedre værd.

(seer sig omkring.)

Himmel! hvad er det jeg seer?

Chor.

Hvad er det?

Georg.

Disse hvalvede Buer,

Det skønne Tog — disse Rustningers Luer —

Ha! jeg veed ei ret —

Hvor det var — men jeg veed — at før — jeg har det seet!

Georg.

Chor.

Hvorfra denne salige Smerte

Seer Du, Oldtidens Tryllerie

Og den Drom, jeg henlulles i?

Han fordybes drømmende i?

Hvide Aand! fængsler Du mit Hjerte

Med Dit henrivende Tryllerie?

(Marsch. De unge Piger bringe Georg Borgens Nøgler, medens nogle af Bønderne dandse og andre istemme følgende)

Chor.

Synge høit i Hallen, Minnestrel!

Om trofast Kjærligheds Glæder,

Om blodig Seir og den Hæder,

Som fulgte hver Avenel!

Georg (hæftigt bevæget.)

Hvad er det for en Sang?

Chor.

Den, hvormed vi lyder
Velkommen hver Avenel!

Georg.

Begynd igjen, jeg varmt Jer beder!
I denne Sal saa smukt det lyder!

Chor

Syng høit i Hallen, Minnestrel! etc.

Georg

(standser pludseligen Sangen.)

O, giv Agt, jeg troer, jeg det kan;
Tralla la la! la la!

Chor.

Den gamle Sang han stemmer i,
Som os Moder tidlig lærte.
Han den synger henrykt, som vi!

Georg (munter.)

Velkomne hid, mine Børn! I mig er.
Lad Skyldfri Fryd tage Plads blandt Jer her!
I Lunden har jeg ladet til Jer vække,
Fornøi Jer der med Dands og Spil!

Chor.

O, vi takke! det er en herlig Mand!

Georg.

De unge Par jeg alle givte vil!

De unge Piger.

De unge Par han alle givte vil.

Georg (sagte.)

Da af min Drøm let man kunde mig vække,
Saa gjør jeg vel, mens Tid jeg har dertil!

Alle.

Syng høit i Hallen, Minnestrel! etc.

(Alle sner sig med Uerbødighed i det de see paa Georg, der
staar udsjunken i sine Drømmerier.)

Georg.

Tralla la la! la! la!

Hvilken Glæde jeg nyder!

Hvor har jeg dog hørt denne Sang,

Hvorved min Graab mod min Villie flyder?

Tralla la la! la! la!

(Han synker ganske hen i sin Grublen og de Tilstedeværende
gaae alle ud i Baggrunden.)

Sierde Scene.

Georg (allene.)

Det er ubegribeligt! Ofte har jeg i Tanker drømt om en gothist Borg, som denne, om en prægtig Hal, som den, der i dette Dieblis omgiver mig! — Nei, jeg vil ikke tænke mere derpaa, — jeg mister Forstanden derved! — De brave Menneſker! — Det lader, som om de allerede holde af mig! — O! jeg vilde anſee mig for lykſalig, naar jeg kunde udbrede Held og Glæde iblandt dem! — Nu er der ikke andet end de ſædvanlige Brudegavers Uddeling, der ſætter mig i Forlegenhed — det er forbandet, naar man ſkal gjøre Foræringer ſom ſtor Herre af en Secondlieutenants Kaſſe! — Men det lader til, at den hvide Dame juſt ikke holder paa Skillingen, i det mindſte har hun ikke viiſt det, ſiden hun har begyndt at tage mig i ſin Beſtyttelſe! — Ah! der kommer Herr Forvalter Marley! Han ſeer ret ud, ſom en Spiller, der har tabt den ſidſte Daler!

Semte Scene.

Georg. Marley.

Georg (gaaer ham imøde.)

Nu, min kjære Herr Vært! hvad sagde jeg? —
 Jeg er henrykt over at kunne gøre Gjengjæld for Deres
 Gjæstfrihed, og at see Dem i mit Huus.

Marley.

De formoder sikkert af hvad Grund jeg kommer
 til Dem. Jeg ønskede af Deres egen Mund at erfare
 Grunden til Deres besynderlige Opførsel.

Georg.

Kjære Ven! spørg mig om alt hvad De behager,
 undtagen om Grunde; thi hvad det angaaer —

Marley.

Jeg troede ikke, at en Kriger kunde tage sin Til-
 flugt til List, for at skjule sine sande Hensigter!

Georg.

Ikke videre, Sir! Jeg har aldrig nedværdiget
 mig til at bedrage nogen! Dog maa jeg sige, at jeg,
 som saa mange andre, paa eengang, uden at jeg veed
 hvorledes, blev Gier af Gudsset; men jeg forsikkrer Dem,
 at da jeg kom hertil i Gaarastes, havde jeg ligesaa lidt
 Hensigter og ligesaa faa Penge — som jeg nu har —
 derpaa giver jeg Dem mit Uresord, og for at vise
 Dem, at jeg siger Sandhed, saa behag selv at see —
 (viser ham sin tomme Børs.) — det er min hele Rigdom.

Marley (levende og glad.)

Hvad hører jeg! — De har ingen Penge?! —
 Ei, ei! hvormed vil De da betale?

Georg.

Jeg? — Betalingen kommer ikke mig ved! — det maa den hvide Dame sørge for! — I denne Sag er jeg alene at ansee som hendes Mægler, hendes Gesandt; — thi jeg har kun kjøbt Godsset for hendes Regning.

Marley.

De behager at spøge!

Georg.

Nei! nei! jeg spøger ikke. Som jeg mærker, Sir! saa ere vi af en høist forskjellig Tænkemaade. Jeg troer Alt, og De — De troer Intet! — Det er ilde! — Den Vise følger altid Middelveien — jeg vil nu hælde lidt over til Deres Mening, saa maa De til Gjengjæld hælde lidt over til min, — paa den Maade ville vi blive eenige om, at der gives Ting — Ting, som vi ikke kan begribe; men for at være lykkelig, behøver man jo ikke at begribe alt!

Marley.

Hvorledes, Sir! dette prægtige Gods? —

Georg.

Opriktigt talt, saa fæster jeg slet ikke Lid til det Hele; hvert Dieblisk vender jeg, at Feen skal svinge sin Tryllestav og gjøre Borgen til tom Luft. Det eneste, jeg bryder mig om, er at faae Die paa den hvide Dame eller min skønne Ubekjendte — og i Haab om, at jeg her skal være saa lykkelig at møde een af dem, vil jeg, med Deres Tilladelse, gennemløbe alle Bærelserne i min nye Borg.

Marley (holder ham tilbage.)

Et Ord endnu! — Hvis De nu ikke til Middag kan betale?

Georg.

Saa har De jo Borgen — jeg skal saamæn ikke løbe bort med den! Paa Slaget tolv skal jeg marschere ud af den, for at den igjen kan blive sat til Auction — sandt nok, hvis jeg ikke faaer mere end Indkjøbsprisen for den, saa skal jeg just ikke sige, at jeg er bleven rig ved den Handel.

Marley.

Men hvis De ikke kan skaffe Sikkerhed, da veed De, hvad Master Mac-Irton, Fredsdommeren, har forelæst Dem — : De bliver fængslet!

Georg.

Fængslet! — Ih nu! saameget desto bedre! thi jeg er ganske sikker paa, at den hvide Dame vil komme og løse mine Lænker, og paa den Maade kan jeg saae hende at see. — Men — et Dieblif — der kommer Mac-Irton. Han seer ud til at ville tale med Dem. Levvel! jeg iler afsted for at bese min Borg og at vise mig som Herre deri.

(Han iler opad Trappen paa venstre Haand og forsvinder paa Galleriet.)

Sjette Scene.

Marley. Mac-Irton.

Marley.

Jeg kan ikke forstaae mig paa ham. Han har en Aabenhjertighed og Letsindighed, der tilintetgjør alle mine Planer. Ah! er De der, Sir?

Mac-Irton (hemmelighedsfuld.)

Saa, er De alene?

Marley.

Ja vist!

Mac-Irton.

Jeg har noget at sige Dem — men lad os først see efter ved alle Dørene!

(han seer sig omkring nede i Salen medens Marley gaaer op ad Trappen, for at see om Georg er borte. Imidlertid kommer Anna ud af en hemmelig Dør, der er under den ene Trappe.)

Syvende Scene.

De Sørige. Anna.

Anna (sagte.)

Det var altsaa den hemmelige Gang, der gaaer til denne Hal? — Men, hvilken Qual! jeg har endnu ikke fundet det, jeg søgte. (Hendes Dine falde paa Marley og Mac-Irton, der, beskæftigede med at see om ingen lytter paa dem, ikke seer hende.) Hvad seer jeg? Marley! Jeg vil lytte til, men ikke lade mig see!

(hun iler sagte over Theatret, og skjuler sig indensfor en Sidedør.)

Marley

(kommer atter ned paa Stuepladsen.)

Nu vel! hvad har De at sige mig?

Mac-Irton.

En vigtig Nyhed! — enten maae vi haste, eller roligent vente vor Undergang. Deres gamle Herres Søn, Chrystan af Avenel, er kommen tilbage til England.

Marley.

Hvem har underrettet Dem derom?

Mac-Irton.

Jeg har modtaget et Brev fra London, hvori det

tilmeldes mig med saamegen Nøiagtighed, at vi aldeles ikke kan tvivle om, at det er Sandhed. De veed, at det er omtrent tolv Aar siden, at Chrystan af Avenel blev betroet til en af hans Faders Tjenere, Duncan, en Irlænder — De kjendte ham vel?

Marley.

Ja vist — og siden?

Mac-Irton.

Han fik en betydelig Summa Penge med sig, for at han skulde følge dette Barn til Frankrige, og der lade ham opdrage hemmeligen; men, langt fra at adlyde de Befalinger, der var givet ham, gik Duncan ombord paa et amerikansk Skib, og bemægtigede sig Pengene.

Marley.

Nu vel?

Mac-Irton.

Nu vel! denne Duncan er vendt tilbage til England, og i det Hospital, hvori han er død, har han for fjorten Dage siden udstædt en Erklæring, som han i Vidners Overværelse har underskrevet, og hvori han forsikkrer, at hans fordums Herres Søn, Chrystan af Avenel, der var anbetroet til hans Dmhue, for nærværende Tid tjener i et Infanterieregiment.

Marley.

Nu vel! hvad siger det?

Mac-Irton.

Hvad det siger? Men betænk, han kalder sig Georg Brown.

Marley (forfærdet.)

Hvad siger De?

Mac-Irton.

Kan De nu begribe Sammenhængen? Det er ham, der i Dag har budt Dem over, og De kan let gjætte af hvilken Grund.

Marley (roligere.)

Nei, De tager feil. Endnu have vi intet at frygte; thi han er hverken vidende om sit Navn eller sin Rang.

Mac-Irton.

Skulde det være muligt?

Marley.

Men han kan ikke betale — han har ingen Penge — han veed ikke Udvei dertil — det har han selv forsikket mig — altsaa skal jeg nok blive Eier af Godset og Greve af Uvenel. Det kan altsaa ikke skade mig, at Georg Brown er erkjendt for at være en Søn af den afdøde Greve — ja, jeg skal endogfaa selv fortælle ham det, hvis det gjøres nødigt.

Mac-Irton.

De har Ret!

Marley.

Men det rigtigste er, at vi drive paa Sagen. — Lad os uden Tidsspilde forberede Alt.

(De gaae.)

Ottende Scene.

Anna (aabner Døren og kommer frem paa Skuepladsen.)

O, jeg Arme! jeg ei veed, hvad min Skjæbne vil blive! Den Kjæffe, jeg tilbeder, er Chrystan Uvenel! Hans Fødsel og den Skat, jeg skal ham overgive, ham hæver over mig og nedbryder mit Held!

Evige Fader! see mine Taarer rinde!
 Lad den forhadte Rigdom for evig forsvinde,
 Lad ham, ukjendt som nu, lykkelig prise sig
 Ved simple Aar, lad ei Rigdom ham rive fra mig.

Niende Scene.

Anna. Margaretha.

Margaretha.

Seg, kjære Pige!

Dem glædeligt Nytt nu skal sige.

Anna.

Og det er?

Margaretha.

At Christen

Her snart vi vente kan!

Anna.

Hvo siger saa?

Margaretha.

Glet ingen;

Men jeg dybere kan see i Tingen.

Vist min Spaadom jeg opfyldt faaer;

Thi Statuen er atter funden,

Som før vi ansaae for reent forsvunden!

Anna.

O Himmel! jeg af Smerte fergaaer!

Er den funden?

Margaretha.

Saa, jeg har den opdaget!

Anna.

Og hvor?

Margaretha.

Den i Capellet's Hvalving staaer,

Hvor jeg bad for vor Yndlings Held.

Anna (sagte.)

Jeg nu kan Sammenhængen fatte:
I den rædsomme Nat Herr Greven den vel
Selv i den mørke Hvalving satte.
O! søde Haab! far vel!

Margaretha.

Nei, troe mig, bedste Pige!
O! Haabet ei vil svige!
Snart vi atter ham seer;
Han sikkert kommer her.

Anna.

Bittre Qual! jeg ei meer
Tør min Elste komme nær!
Han, som er mig saa kjær,
Ei jeg gienseer!

Margaretha.

Og De kan troe, at sikkert han
Dem gjerne give vil til Mand
Denne smukke Herr Officeer,
Som Alles Hjerter mon henrive!
De svarer ei? — De adspredt er?
De bliver bleg! — ja! jeg det seer!

Anna.

Jeg ikke længer her tør blive,
Vi bort ved Flugt os maa begive!

Margaretha.

Hvordan! ved Flugt?

Anna.

Ja, vi herfra maae flye,
Uden Dvalen langt herfra vi maae søge et Ede!

Margaretha.

Men siig, hvorfor De flyer?

Anna.

O tie! det seer kun for Chrystan!

Margaretha.

For Chrystan? da Alt de byde kan!

Margaretha.

Deg, troe mig, bedste Pige!
O! Haabet ei vil svige.
Snart vi atter ham seer:
Han sikkert kommer her!

Anna.

Bittre Qual! jeg ei meer
Tør den Elste komme nær!

(gaaer.)

Tiende Scene.

Anna (alene.)

Ja, jeg vil indhulle mig endnu mere i det hemmelighedsfulde Mørke, der skjuler mig for hans Bine! Han skal blive rig — han skal blive lykkelig; men han skal aldrig lære den at kjende, der skjænker ham hans Fædres Borg og Rigdomme; han skal aldrig vide, hvo den ulykkelige Pige er, der elsker ham, som han skylder sin Lykke — O, min forbums Herre, min Velgjører! nu skylde vi ikke hinanden noget, jeg har betalt min Gjæld!

Ellevte Scene.

Anna. Jenny.

Jenny.

Sh! bevares! hvad mon det skal betyde?

Anna.

Hvad er det?

Jenny.

Nu kommer Fædresdommeren igjen med alle Retsbetjenterne og de ere alle klædte i Sort.

Anna.

O Gud! jeg har intet Dieblisk at spille — afsted! til Kapellet! —

(Hun iler ud paa høire Side.)

Jenny.

Men hvad gaaer der af hende? Hun løber sin Vej uden at sige et Ord! — Det skal dog vel aldrig være artig og høfligt? — Men hvor mon vor nye Herremand er bleven af? Man seer siet ikke til ham? —

Jeg skulde dog vel aldrig troe, at han er bleven stor paa det, fordi han er bleven saa fornem?

Tolvte Scene.

Jenny. Georg (Kommer fra Trappen paa venstre Side.)

Georg.

Nei, paa min Ure! — det er ikke muligt at møde hende! — Hvert Dieblig har jeg ventet en Aabenbaring — et Syn; men der kommer ikke noget! Saa snart jeg seer et Fruentimmer troer jeg strax, at det er hende! — men see der? der er jo et!

(løber hen imod Jenny, hvis Ansigt han ikke kan see.)

Jenny.

Sh! — Naadige Herre! hvad feiler Dem?

Georg.

Nei! — det er min smukke Forpagterkone.

Jenny (sagte.)

Min smukke Forpagterkone! — Nei, jeg gjorde ham Uret; han er slet ikke bleven stor paa det.

Georg

Men maaskee — man skal tvivle om alt — maaskee er det en nye Skikkelse, hun har paataget sig; thi hun lader sig aldrig see, uden som et smukt Fruentimmer. — Men det være hvordan det vil, — det er mig ligegodt — det er et ypperligt Møde!

Jenny.

Men, naadige Herre! hvorfor stirrer De saaledes paa mig?

Georg

(seer paa hende med Omhed.)

Kun et Ord! — Er Du ogsaa ganske vis paa,
at Du er Forpagter Diksons Kone?

Jenny.

Det var et besynderligt Spørgsmaal!

Georg.

Hun veed ikke hvad hun skal svare — hun er det
ikke!

Trettende Scene.

De forrige. Dikson.

Dikson

(som har hørt de sidste Ord.)

Jo, naadige Herre! hun er det! — jeg forsikkrer
Dem, at hun er min Kone, og det er saamæn ikke
smukt af Dem, at tvivle om det, da De dog allerede
saa temmelig har ploiet med min Kalv!

Jenny.

Ploiet med Din Kalv? hvordan det?

Dikson.

Uh! hele Egnens Folk fortælle jo, at den hvide
Dame i Nat har ladet sig see for ham, og at hun har
givet ham hele Borgen og en forfrækkelig Mængde
Penge — see alt det havde jeg jo faaet, hvis jeg ikke
i Gaarstes havde overladt ham min Plads.

Jenny.

See saa! Det er det, jeg altid siger — saadan
er det at være en Kryster!

Dikson.

Kryster? jeg? — Ih! det var jo Dig, der ikke vilde lade mig gaae!

Jenny.

Det var en god Snak! — Det er en Kones Pligt at være bange; men Manden — med ham er det ganske anderledes.

Dikson.

Nei! vore Pligter ere eens!

Georg (gaaer imellem dem.)

Saa sagte, kjære Børn! skjændes dog ikke for det! Jeg bryder mig slet ikke om Borgen — og siden I har saa stor Lyst til den, saa vil jeg overlade Jer den!

Dikson (sjæleglad.)

Nei, er det mueligt?!

Georg.

D ja! ganske vist! (peger paa de Indtrædende.) Du kan ligesvem fortælle disse Herrer, at Du er Eieren.

Sjortende Scene.

De Sorrige. Marley. Mac-Irton. Margaretha. Sørpagtere. Bønder fra Godset Avenel og Retsbetjenter.

F i n a l.

Mac-Irton

(med Retsbetjenterne, til Georg.)

Nu er det Tid, at Godset De betaler,
Hvis ei, da Loven jeg for Dem har læst,
Og jeg Dem her, i dens Navn, befaler,
At, uden Bægning, De gaaer i Arrest!

Georg

(munter, peger paa Dikson.)

De til ham Dem holde maa!

Dikson.

Til mig? jo, der De stort skal faae!

Georg (munter.)

Du i mit Sted da ei vil være?

Dikson.

Th! vist ei; jeg saa stor en Ære

Ikke veed at skjønne rigtigt paa!

Georg (til Mac-Stron.)

Men Respect De skal bære!

Hvad tør De her begjære?

Indtil Middag De bier vel!

(til Marley.)

Endnu De ei mig seer forlade.

Marley.

Men hvad Haab har De tilbage?

Georg.

Den hvide Dame paa Avenel!

(Man hører Harpetoner.)

Lyk til! hun er nær!

Marley og Choret.

O Himmel!

(Alle Tilskødsværende daane en Kreds i Forgrunden, imidlertid kommer Anna, hvidklædt, med et Skrin under Eløret, fra Galleriet, og gaaer sagte ned ad Trappen paa venstre Side. Alle vende hende Ryggen, saaledes at ingen seer hende endnu.)

Georg.

Chor.

Den Elskede mig omsvæver,

Vist en Aand ham omsvæver,

Og i Noden er nær!

Og i Noden er nær!

Kjæf min Barm nu sig hæver,

See! sit Blik kjæf han hæver,

Da hun er her.

Hans Eghedsaand vist er her!

(Anna er kommen ned under Choret og har stillet sig paa Portamentet, der er bestemt for den hvide Dame, og som staar ved Trappen paa venstre Side; i dette Dieblis vende alle sig om og blive hende vaer.)

Margaretha og alle Bønderne (fnæle.)

Det er hende!

Anna (paa Postamentet.)

Her staaer en Søn af den Mand I begravde,
Og denne herlige Helt, Fædrenes Haab og Glæde,
Denne eneste Green af Stammen Avenel,
Denne er —

Georg.

Denne er?

Anna.

Du selv!

Alle.

O Helt!

Det er Greve Avenel!

Anna.

Chrystan! af Dine Børn Du Hyldest nu modtage!
(viser paa Skrinet, som hun har under Sløret.)
Og her jeg dette Guld overgiver til Dig!

(hun stiger langsomt ned af Trinene og sætter Skrinet paa
Postamentet, derpaa gaaer hun hen i Midten af Thea-
tret, men dog noget borte fra Chrystan.)

Margaretha

(paa høire Side af Chrystan, trykker ham til sit Bryst.)

Kjære Barn! kan Du end fra Dine Barndoms Dage
huske mig?

Chrystan (stirrende paa hende.)

Ha! — hvordan! — o ja vist! jeg husker Dig!

Choret.

Hvad, vor Chrystan! ham det er!

Anna.

Seg Dig byder Farvel! aldrig jeg Dig gjenseer!
Eder Alle jeg forbyder,
At standse eller følge mine Fjed!

(Alle aabne en Vei for hende og bukke sig, uden at turde see paa hende. Chrystan vil rive sig fra Margaretha, der trykker ham til sit Bryst, for at følge Anna. Difson, der staaer paa venstre Side, holder kraftigt fast paa ham. Smidleertid er Marley gaaet toertover Theatret, og staaer nu foran Anna; han griber hendes Haand.)

Marley.

Nei! selv om Helveds Aander Dig adlyder,
Dog Du ei bort skal gaae fra dette Sted!
(trækker hende ned i Forgrunden.)

Chor.

O vee! han sin Harm ei kan tvinge!

Marley.

Grække! Dit Bedrag jeg skal for Lyset bringe.
Bort med det usle Slør! Dig til Straffen bered!
(river Sløret af hende.)

Marley og Alle (uden Chrystan.)

Anna!

Anna

(kastet sig for Chrystans Fodder.)

Ja, hende!

Chrystan

(glædedruffen, søger at reise hende.)

Du, som mit Liv har frelst, hvis Smhed henrev mig!

Anna.

Til en Møe, uden Rang, Du ei tør binde Dig.

Chrystan.

Du min Haand maa modtage;
Thi al Ære og Rigdom jeg frastiger mig,
Naar jeg mit Held skal dele med andre end Dig!

Chor.

O skænd ham Din Haand! Du ei herfra maa drage!

Anna (giver ham Haanden.)

Saa tag min Haand!

Chrystan.

Hvilken Fryd! Hulde Mage!

Margaretha.

Hvilken Fryd! jeg min Herres Søn
Med Glædens søde Taarer bader!

Jenny og Chorer.

Dg vi fik den hjærligste Fader!

Dikson.

Nu en Gudfaer, rig og kjon,
Jeg har fundet til min Søn!

Chrystan (til Marck.)

De seer, den hvide Dame fik dog Ret;
Dog skal De ei fortryde det.

I mine Fædres Bøe

Jeg ei som Dommer først vil fremtræde:

Kom, deel med os vor fældfrie Glæde,

Dg rygt Deres Kalb saalænge De er tro! —

Op, mine Børn! lad Dands og Sang begynde,

Lad Bjergenes Echo vor Glæde forkynde!

Chor

(medens Bjergboerne dandse.)

Syng høit i Hallen, Minnestrel!

Om trofast Kjærligheds Glæder,

Om blodig Seir og den Hæder,

Som fulgte hver Avenel!

Høit vort Dvad mod Fjeldets Linde tone!

Leve Avenel!

Fra Fjeld og Dal høit tiljubles ham Held!

Fryd i hans Haller trone!

Høit leve! høit leve, Du, o herlige Slægt Avenel!

(Stor Gruppe.)

(Dækket falder.)

